

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ.
Редакційна колегія: Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, А. Потіха. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна.
Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviar.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

Передрук матеріалів дозволяється лише після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 93
(11 грудня 2014 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ	Ошибка! Закладка не определена.
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	8
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	Ошибка! Закладка не определена.
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	23
ПОЛІТИКА	33
ЕКОНОМІКА.....	40
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ	46

КИЇВ 2014

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Затверджено Програму діяльності Кабінету Міністрів

Прем'єр-міністр України на засіданні уряду у вівторок, 9 грудня, представив Програму діяльності Кабінету Міністрів України.

А. Яценюк нагадав, що програма діяльності минулого уряду була коротка, але «практично вся виконана»: «Таким же шляхом ми пішли по формуванню нової Програми нового Кабінету Міністрів».

В основі Програми діяльності уряду, зазначив він, – Коаліційна угода: «Основа – це те, що необхідно зробити в країні. Простих рішень не буває, а швидкі й прості рішення не завжди є ефективними. Саме тому новий уряд разом з новим парламентом і Президентом, і в першу чергу разом з українським народом повинні виконувати спільну нашу європейську програму.

Наш основний курс – це європейський курс.

Наша остаточна мета – це членство України в Європейському Союзі. Але для здобуття цієї мети треба пройти серйозні випробування, провести радикальні зміни і фактично змінити Україну, зробити Україну європейською. Тоді ми отримаємо запрошення від наших європейських партнерів. На це наша Програма і спрямована».

За його словами, Програма передбачає чіткі короткотермінові дії на кілька років, спрямовані на подолання основних викликів, які постали перед Україною.

Основним викликом А. Яценюк назвав «загрозу українській незалежності, яка пов'язана з російською військовою агресією проти України»: «Анексія Криму, російські терористи на Донбасі – це те, що поставило під загрозу територіальну цілісність і суверенітет української держави. Ми втрачаємо найдорожче, що є в нашої країні, – наших людей. Втрати серед мирних жителів і українських вояків, які захищають державу, – це неможливо повернути, але ми повинні допомогти людям і допомогти Україні прожити цей складний період та зупинити російську військову агресію».

Національна безпека, оборона та фінансування української армії – серед ключових пріоритетів діяльності уряду, наголосив Прем'єр-міністр України. «Ми поставили для себе доволі амбітну ціль – до 5 % ВВП повинно направлятися на національну безпеку, оборону та правоохоронну діяльність. Уряд готує новий закон України про державний бюджет, де в 2015 р. ми будемо намагатися досягнути цю ціль», – підкреслив глава уряду.

Говорячи про «геополітичну систему безпеки», А. Яценюк наголосив на необхідності скасування закону про позаблоковий статус для України, «який був прийнятий як хабар росіянам»: «Україна ухвалить новий закон про основи внутрішньої і зовнішньої політики, де буде скасований позаблоковий статус.

Українське військо повинне повністю відповідати стандартам НАТО. Для цього Україна щорічно буде затверджувати річний цільовий план дій Україна – НАТО.

Найвища цінність армії – це військовослужбовець і учасник антитерористичної операції».

А. Яценюк нагадав, що створено Державну службу з питань ветеранів і учасників АТО. Усі учасники АТО будуть зареєстровані й отримають відповідні посвідчення. «Окремо уряд в бюджеті передбачає фінансування всіх пільг і інших соціальних витрат, які передбачені для учасників та ветеранів АТО», – наголосив він.

А. Яценюк підкреслив, що Міністерство оборони вже почало запроваджувати нову логістичну схему в постачанні й забезпеченні українських військовослужбовців: «Така логістика відповідатиме стандартам країн-членів НАТО».

У Програмі діяльності уряду також передбачений розвиток оборонно-промислового комплексу: «Це, з одного боку, дасть нам можливість переозброїти українську армію, а з іншого – це також додаткові стимули для росту української економіки».

У рамках розвитку оборонно-промислового комплексу уряд заклав у Програмі підвищення ефективності компанії «Укроборонпром», перехід на поглиблену двосторонню співпрацю із західними партнерами щодо військово-технічного співробітництва, реалізацію програми чотирьох трастових фондів, яка була запропонована НАТО для України.

Протягом чотирьох років передбачається реалізація проекту будівництва й облаштування державного кордону між Україною і Російською Федерацією «Європейський вал». Для цього, за словами А. Яценюка, створюється окреме Державне агентство з облаштування державного кордону.

Глава уряду нагадав, що Україна вже отримала від Європейського Союзу 235 млн грн на облаштування кордону й забезпечення безпеки на кордоні: «Будемо далі працювати з нашими західними партнерами, щоби профінансувати облаштування кордону як за рахунок міжнародної допомоги, так і за рахунок коштів державного бюджету».

Він повідомив, що загальна вартість цього проекту оцінюється на сьогодні в близько 8 млрд грн.

Гарантування безпеки на кордоні, підкреслив А. Яценюк, – один із ключових елементів запровадження безвізового режиму з ЄС. Глава уряду повідомив, що із 2015 р. Україна перейде до наступного етапу підготовки до спрощення візового режиму з ЄС: «Із 2015 р. в Україні будуть видаватися біометричні паспорти. Впевнені, що українці за новими біометричними паспортами будуть вільно без віз їздити до країн-членів Європейського Союзу».

Глава уряду підкреслив, що національна безпека буде захищатися і в судах. Він нагадав, що Україна подала ряд позовів до Російської Федерації з метою компенсації збитків, завданих російською військовою агресією проти

України: «Два позови, які зараз знаходяться в Європейському суді з прав людини проти Російської Федерації, будуть розглядатися і ефективно завершуватися. Також ми розпочали подачу позову до Російської Федерації в Міжнародний суд ООН щодо порушення Росією Конвенції про боротьбу з тероризмом. Росія фінансує тероризм і за це повинна відповісти».

У рамках розробки та реалізації концепції інформаційної безпеки, за словами А. Яценюка, передбачений, зокрема, запуск іномовлення: «Світ повинен знати, що відбувається в Україні. Він повинен отримувати цю інформацію англійською, німецькою, французькою і іншими мовами».

Також, за словами глави уряду, запланований запуск суспільного телебачення. А. Яценюк нагадав, що уряд прийняв рішення про створення Публічного акціонерного товариства «Суспільне мовлення України»: «Ми завершимо роздержавлення засобів масової інформації і створимо ефективне суспільне телебачення в Україні».

Питання незалежності України, за словами Прем'єр-міністра, безпосередньо пов'язане з енергетичною залежністю: «Багато що зроблено, в першу чергу диверсифіковані джерела постачання природного газу. Ми переключилися з Росії на Європейський Союз. Але ще набагато більше треба зробити в енергоефективності».

Від війни, підкреслив глава уряду, потерпає й економіка: «Об'єктивно, що йде падіння промислового виробництва, падіння валового внутрішнього продукту, національна грошова одиниця знецінена, резерви зменшуються. Така ціна військової агресії. І банківська система як один з ключових елементів економіки будь-якої держави також знаходиться у вкрай складному становищі».

Крім зовнішньої агресії, у нас є внутрішня агресія – корупція, безвідповідальність, хабарництво і неефективний державний менеджмент».

Отже, за його словами, Програма діяльності уряду передбачає реалізацію антикорупційного законодавства, створення Національного агентства з питань запобігання корупції та Національного антикорупційного бюро, моніторинг способу життя держслужбовців, реформування судової системи та МВС.

А. Яценюк нагадав, що урядом і Президентом України було розроблено пакет з п'яти антикорупційних законів, які вже ухвалені парламентом: «Тепер йде мова про реалізацію прийнятих законів. У першу чергу створення і запуск роботи Національного антикорупційного бюро, створення і ефективна діяльність Національної агенції з питань запобігання корупції, яка є превентивним органом по боротьбі з корупцією».

Також глава уряду наголосив на необхідності запровадження електронного декларування доходів і витрат усіх державних чиновників та моніторингу життя державних службовців на предмет відповідності витрат деклараціям.

Окреме питання, за його словами, – ухвалений закон щодо розкриття інформації про реальних власників усього бізнесу й майна, яким володіють

українські громадяни, у тому числі чиновники: «Країна повинна знати, чим володіють, хто володіє і на яких підставах це було придбано».

Говорячи про реформування правоохоронної системи, А. Яценюк нагадав, що Міністерство внутрішніх справ розробило концепцію реформи МВС, і до парламенту вноситься законопроект про національну поліцію: «Скасовується низка невластивих функцій МВС, у тому числі й ті пострадянські департаменти по боротьбі зі злочинністю і корупцією, які очолювали злочинність і корупцію».

Ще одним завданням А. Яценюк назвав створення Державного бюро розслідувань: «Прокуратура відповідно до ухваленого закону позбавляється функцій загального нагляду та, відповідно, слідства. І Державне бюро розслідувань візьме на себе функції незалежного слідчого органу по відповідних складах злочинів.

Усе це нічого не вартує без того, щоб в Україні були чесні і прозорі суди. Корумпована система в судах знищує державу, знищує власність в державі, знищує будь-які сподівання на майбутнє. Треба відверто визнати: за останні дев'ять місяців саме в судовій системі не було проведено реальних змін, не було проведено очищення судової системи.

Наше завдання спільно з парламентом і Президентом України – ухвалення нового закону України про статус суддів і судоустрій. Повна переатестація всіх суддів України. Для цього Вища рада юстиції повинна бути сформована і діяти ефективно».

А. Яценюк також повідомив, що уряд ініціює внесення змін до Конституції України щодо запровадження триланкової системи судів, «де Верховний Суд України, як передбачено в Конституції держави, нарешті отримає права найвищої судової інстанції в країні».

Також передбачено спрощення ряду судових процедур і забезпечення доступу до судової системи: «Щоб не їздити в Київ відсуджувати свої права. Місцеві суди повинні взяти на себе левову частку відповідальності за встановлення справедливості по відношенню до громадянина України». Глава уряду повідомив, що в рамках цієї роботи до парламенту будуть внесені зміни до всіх процесуальних кодексів України.

Головними проблемами системи державного управління Прем'єр-міністр назвав бюрократію, безвідповідальність і централізацію. «Наша відповідь – це децентралізація, дерегуляція, дебіюрократизація і відповідальність кожного державного чиновника», – наголосив А. Яценюк.

Глава уряду підкреслив необхідність зменшення кількості точок дотику між бізнесом і владою.

«У першу чергу українська державна влада повинна відповідати стандартам, які є в Європейському Союзі. Разом із ЄС у нас заснована група підтримки України, де працюють сотні експертів, які дадуть можливість повністю перезавантажити систему державного управління в Україні, починаючи з Кабінету Міністрів України і відповідних міністерств і

закінчуючи різного роду центральними органами влади, контролюючими органами і місцевими органами влади», – зазначив він.

У Програмі діяльності уряд передбачив завершення процесу скорочення кількості контролюючих органів: «28 із 56 контролюючих органів залишаються на першому етапі. Відповідне рішення уряду прийнято, тепер повинна бути реалізація цього рішення».

Урядом також прийнято рішення про скорочення на першому етапі кількості контролюючих функцій – із 1032 до 680: «На наступному етапі ми вносимо зміни до законодавства про ліцензування, окремий пакет законодавства про дерегуляцію, які максимально ліквідують всі надумані функції українських чиновників і зроблять їх такими, які відповідають стандартам і критеріям Європейського Союзу».

У Програмі дій вказані конкретні проекти законів і дати, коли ці законодавчі акти мають бути ухвалені: «Часу на тривалі дискусії немає, тому це повинна бути перша половина 2015 р.

У питанні дерегуляції ми офіційно заявляємо, що Україна відмовляється від радянських ГОСТів і стандартів».

А Яценюк повідомив, що відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та ЄС буде запроваджено 1 тис. 500 нових стандартів: «На це треба буде витратити багато часу, тому що це складна технічна робота. І саме тому ми поставили для себе терміни до 2016 р. Це оптимістичні терміни, які повинні бути виконані».

У рамках бюджетної децентралізації уряд, за словами Прем'єр-міністра, передає ряд фіскальних і податкових повноважень органам місцевого самоврядування: «Разом із грошима ми передаємо туди відповідальність, тому що права завжди передбачають відповідальність».

Сподіваємось, що парламент підтримає бюджетну децентралізацію, яка запропонована урядом і вже обговорена з Асоціацією міст і органами місцевого самоврядування. Підкреслюю, що це перший етап – нічого досконалого відразу не буває. Але цей перший етап повинен бути зроблений».

У Програмі діяльності уряду передбачене також відкриття «прозорих офісів» на місцях. А. Яценюк нагадав, що відповідне рішення Кабінет Міністрів уже ухвалив: «Це відповідальність органів місцевої влади і місцевих державних адміністрацій. Ми вимагаємо від органів місцевої влади в 2015 р. разом з урядом нарешті завершити частину адміністративної реформи – реформи адміністративних послуг і відкриття прозорих офісів».

А. Яценюк також повідомив, що уряд планує подальше скорочення державного апарату: «У поточному році ми скоротили державний апарат на 28 тис. чиновників. Ми будемо йти далі по шляху скорочення державного сектору, і ми ставимо ціль на 2015 р. – ще на 10 %. При цьому збільшення заробітних плат для державного сектору в цілому. Мова йде не стільки про чиновників, скільки про всіх людей, які працюють в державному секторі – це вчителі, лікарі, всі ті, які отримують кошти з бюджету і працюють на країну».

Зменшення кількості, збільшення ефективності і зарплат – це той шлях, який ми вибрали».

Що стосується оновлення кадрів, він зазначив: «У нас новий уряд, ніколи такого уряду в історії України не було – абсолютно нові, яскраві люди, з іншим баченням. Але змін на рівні уряду не вистачає. Такі зміни повинні бути в кожному міністерстві, в кожному відомстві, в кожній адміністрації, як обласній, так і районній, в усіх органах влади в цілому».

Для цього в першому півріччі 2015 р. уряд вносить новий проект закону про державну службу, «який передбачає прозорий конкурсний відбір державних чиновників і вводить процедуру відповідальності державних чиновників за невиконання ними їхніх законних функцій».

А. Яценюк також повідомив, що в Програмі діяльності уряду передбачене запровадження електронного врядування. За його словами, у цьому Україна отримає допомогу європейських партнерів, «у першу чергу Естонії, яка зробила взірцевий проект електронного врядування»: «Треба відмовитися від тонн паперу, які ходять міністерствами. Ми ставимо амбітну ціль – перехід виключно на електронне урядування, який передбачає ІД для всіх в Україні, електронний підпис і електронний документообіг».

Перший етап електронного врядування, за словами глави уряду, повинен бути завершений в 2016 р.

«Уряд вносить на розгляд України своє бачення, яким чином подолати ці виклики і яким чином змінити країну», – підкреслив Прем'єр-міністр України

11 грудня Програму дій уряду А. Яценюка на найближчі два роки схвалила Верховна Рада України. За відповідне рішення проголосували 269 народних депутатів.

Перед голосуванням оголосили, що програма дій ухвалюється зі змінами на сторінках 2, 8, 11 та 12.

Зазначимо, що ст. 2 "Програми дій уряду" – це зміст, ст. 8 стосується політики управління держвласністю, ст. 11 – політики енергетичної незалежності, ст. 12 – соціальної політики.

Також до програми дій внесено текст коаліційної угоди, а у преамбулі зазначили, що "коаліційна угода є невід'ємною частиною програми дій уряду".

Крім того, з програми дій вилучено норму про запровадження ринку землі, а уряд зобов'язали підготувати зміни до податкового кодексу вже до кінця цього року

(Урядовий портал

(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247804287&cat_id=244274130;

http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247804785&cat_id=244274130;

http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247804596&cat_id=244274130;

http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247805325&cat_id=244274130

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

В. Пальчук, старш. наук. співроб. СІАЗ НБУВ, канд. екон. наук

Тимчасове застосування Угоди про асоціацію та українські реалії

1 листопада 2014 р. Україна та ЄС розпочали тимчасове застосування Угоди про асоціацію, яке стало можливим після завершення необхідних внутрішніх процедур, зокрема ратифікації цього документа Верховною Радою України і Європарламентом, а також схвалення відповідного рішення Радою ЄС. Угода про асоціацію є масштабним і комплексним документом, який охоплює сфери, що перебувають у компетенції як європейських інституцій, так і держав-членів ЄС. Режим тимчасового застосування може поширюватися лише на ті сфери Угоди про асоціацію, які стосуються виключної або змішаної компетенції ЄС, оскільки застосування Угоди в інших сферах потребуватиме її ратифікації парламентами держав-членів ЄС. Відповідно до ст. 486 Угоди та з урахуванням рішення Ради ЄС від 29 вересня 2014 р. обсяг тимчасового застосування охоплює окремі статті/глави розділів «Політичний діалог і реформи, політична асоціація, співробітництво та конвергенція у сфері закордонних справ та політики безпеки», «Юстиція, свобода та безпека», «Економічне та галузеве співробітництво», «Фінансове співробітництво», «Інституційні, загальні та прикінцеві положення».

Відповідно до рішень Ради ЄС від 17.03.2014 р. № 2014/295/EU, від 23.06.2014 р. № 2014/668/EU і від 29.09.2014 р. № 2014/691/EU), з 1 листопада 2014 р. тимчасово застосовуються такі розділи/статті Угоди:

1. Розділ I «Загальні принципи».
2. Розділ II «Політичний діалог та реформи, політична асоціація, співробітництво та конвергенція у сфері зовнішньої та безпекової політики»: ст. 4 «Цілі політичного діалогу», ст. 5 «Форуми для проведення політичного діалогу», ст. 6 «Діалог та співпраця з питань внутрішніх реформ».
3. Розділ III «Юстиція, свобода та безпека»: ст. 14 «Верховенство права, повага до прав людини та основних свобод», ст. 19 «Рух осіб».
4. Розділ V «Економічне та секторальне співробітництво»: гл. 1 «Енергетична співпраця, включаючи ядерні питання» [за виключенням ст. 338 (к) (щодо просування механізму спільного запровадження Кіотського протоколу до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату 1997 року), ст. 339 (щодо обміну інформацією та досвідом) і 342 (щодо співпраці у сфері цивільного використання ядерної енергії)]; гл. 6 «Довкілля» [за винятком ст. 361 (сфери співпраці), ст. 362 (1) (с) (планування подолання наслідків стихійних лих та інших надзвичайних ситуацій), ст. 364

(співпраця у сфері цивільного захисту), ст. 365 (а) (розвиток всеосяжної стратегії у сфері навколишнього середовища) і 365 (с) (розвиток та імплементація політики з питань зміни клімату)]; гл. 7 «Транспорт» [за винятком ст. 368 (3) (обмін інформацією і спільна діяльність на регіональному та міжнародному рівнях), ст. 369 (а) (розвиток сталої національної транспортної політики) і (d) (приєднання до відповідних міжнародних транспортних організацій та угод)]. При цьому посилання в ст. 369 (с) на «розвиток стратегій фінансування, спрямованих на утримання, усунення перешкод у пропускній здатності та розвиток неповної інфраструктури» не створює будь-яких фінансових зобов'язань для держав-членів ЄС; гл. 12 «Фінансові послуги»; гл. 17 «Сільське господарство та розвиток сільських територій» [за винятком ст. 404 (h) щодо посилення гармонізації з питань, які обговорюються в рамках міжнародних організацій]; гл. 18 «Політика у галузі рибальства та морська політика» [за виключенням ст. 410 (b) (ініціативи щодо перевірки та контролю рибальської діяльності шляхом використання необхідного обладнання для спостереження), ст. 411 (співробітництво щодо інтегрованої морської політики)]; гл. 20 «Захист прав споживачів»; гл. 26 «Співробітництво з питань громадянського суспільства»; гл. 28 «Участь в програмах та агентствах ЄС»; ст. 353 щодо поступового наближення до структури оподаткування, визначеної у праві ЄС; ст. 428 щодо поступового наближення законодавства та практики до принципів права ЄС, зокрема у сфері інфекційних хвороб, служби крові, трансплантації тканин і клітин, а також тютюну.

5. Розділ VI «Фінансове співробітництво та положення щодо боротьби із шахрайством».

6. Розділ VII «Інституційні, загальні та прикінцеві положення» за виключенням ст. 479 (1) у тій мірі, у якій положення цього розділу обмежені для забезпечення тимчасового застосування цієї Угоди як визначено у вербальній ноті.

7. Додатки XXVI, XXVII (за винятком ядерних питань), додатки XXVIII–XXXVI (за винятком п. 3 в додатку XXXII), XXXVIII–XLI, XLIII та XLIV, а також Протокол III.

Українська сторона вітає початок ратифікації Угоди про асоціацію окремими державами-членами ЄС (Румунія, Латвія, Литва, Естонія, Болгарія, Мальта, Словаччина) і розраховує на швидке завершення цього процесу з тим, щоб Угода якнайшвидше набрала чинності в повному обсязі. МЗС України розраховує, що всі члени ЄС ратифікують Угоду з Україною до 2016 р.

Режим тимчасового застосування Угоди про асоціацію має на меті прискорити й поглибити політичні та економічні відносини між Україною та ЄС, а також забезпечити поступову інтеграцію у внутрішній ринок ЄС, у тому числі завдяки створенню зони вільної торгівлі (ЗВТ). У Кабінеті Міністрів України у співпраці з Євросоюзом готують секторальні плани імплементації Угоди про асоціацію з ЄС. Їх на сьогодні планується близько

160. Для розгляду та прийняття секторальних планів імплементації Угоди знадобиться час. Ці секторальні плани сприятимуть наближенню українського законодавства до законодавства ЄС в усіх сферах, насамперед у сферах захисту прав людини, верховенства права. Українська сторона також сподівається, що ці секторальні плани розширять експортні можливості України.

Перше засідання Ради Україна – ЄС попередньо планується провести 15 грудня в Києві. Українську сторону, відповідно до Угоди про асоціацію, у цій раді представляють усі члени Кабінету Міністрів, з боку ЄС участь у раді беруть єврокомісари. За словами представників КМУ, рада є політичним органом, який прийматиме політичні рішення й координуватиме весь процес євроінтеграції на найближчі декілька років.

Початок тимчасового застосування Угоди про асоціацію актуалізував для офіційного Києва питання швидкого запуску механізмів двосторонньої співпраці, ключовими з яких мають стати Рада асоціації та Комітет парламентської асоціації Україна – ЄС. На ці органи покладено виконання функцій сприяння практичній імплементації Угоди про асоціацію.

Українська сторона разом з ЄС уже практично опрацювали регламент і технічні документи, пов'язані із започаткуванням роботи Ради асоціації. Наразі визначається конкретна дата проведення її засідання, яке має відбутися в Брюсселі. Не виключено, що засідання ради відбудеться вже в грудні. Якщо ні, то на початку наступного року.

Є й інша ідея, ініціатором якої виступила українська сторона та яка перебуває в процесі опрацювання, – провести засідання у форматі уряд України – Європейська комісія. Представники КМУ обґрунтовують доцільність проведення засідання в такому форматі тим, що в Україні – новий уряд і у ЄС свій новий уряд – нова Єврокомісія. Отже, у випадку організації такої зустрічі нові члени уряду України отримають можливість побачити своїх візаві, своїх колег і налагодити з ними не тільки формальні, а й особисті контакти, які б допомогли в майбутньому оперативно та ефективно вирішувати всі проблеми, пов'язані з розвитком співпраці у відповідних секторах. Зокрема, це стосується транспорту, сільського господарства, фінансової співпраці, енергетики, внутрішніх справ, регіональної політики, гуманітарної допомоги.

Ця ініціатива позитивно сприйнята стороною ЄС, і наразі ведеться підготовча робота для реалізації такого масштабного проекту. Очікується, що таке засідання відбудеться вже в I кварталі наступного року, швидше за все в Брюсселі.

Тим часом у Брюсселі в Європейському парламенті відбулося інавгураційне засідання європейської частини Комітету парламентської асоціації Україна – ЄС на чолі з новим головою А. Пленковичем. Після формування його української частини передбачено проведення і двостороннього засідання. Паралельно з роботою Комітету асоціації, за

ініціативи українських дипломатів, у Європарламенті розпочалася робота зі створення неформальної групи друзів України.

Через ці структури ЄС отримує додаткові інструменти для надання допомоги – технічної та експертної в проведенні вкрай необхідних економічних і секторальних реформ в Україні. У зв'язку з цим, українська дипломатія заявляє про досить креативне рішення ЄС щодо створення групи підтримки України на чолі з досвідченим європейським дипломатом П. Балашом. Такого раніше в історії ЄС не було: у питанні України він уперше вийшов за рамки своїх власних правил, ламаючи бюрократичні перепони та, чи не вперше, проявив максимальну оперативність і креативність для того, щоб допомогти Україні конкретними діями.

Важливим у цьому контексті є ухвалене Європейським Союзом 24 жовтня 2014 р. рішення щодо продовження терміну дії автономних торговельних преференцій для України, які діятимуть до початку застосування положень про ЗВТ. Це фактично означає одностороннє надання з боку ЄС передбачених Угодою про асоціацію тарифних і нетарифних преференцій для українських товарів. Примітним залишається факт продовження в рекордно короткі терміни дії автономних торговельних преференцій ЄС на наступні 15 місяців, якими, зокрема, передбачено скасування ввізних мит майже на 95 % від усього обсягу промислових товарів та на 83 % сільськогосподарських товарів і продуктів харчування.

До завершення процесу ратифікації Угоди всіма країнами-членами ЄС правовідносини між Україною і ЄС, які не охоплені тимчасовим застосуванням, продовжуватимуть регулюватися відповідно до Угоди про партнерство й співробітництво між Україною та ЄС від 14 червня 1994 р. Крім того, залишається чинним схвалений сторонами у 2009 р. Порядок денний асоціації Україна – ЄС як спільний інструмент підготовки і виконання Угоди про асоціацію. З урахуванням сучасних умов невдовзі планується його оновлення.

Як відомо, відповідно до тристоронніх домовленостей Україна – ЄС – РФ на міністерському рівні від 12 вересня поточного року сторони узгодили відтермінування початку функціонування поглибленої і всеохоплюючої ЗВТ між Україною та ЄС до кінця 2015 р. Україна має намір належним чином використати цей час для практичної підготовки до повноцінного започаткування поглибленої і всеохоплюючої ЗВТ.

За підрахунками фахівців, чиста фінансова вигода для України від зниження мит на українські товари, експортовані в ЄС, становитиме 0,8–1 млрд євро. Це в чотири рази більше, ніж обсяг фінансової допомоги, яку Європа надає Україні згідно зі своїми програмами співпраці (близько 200 млн євро на рік). У довгостроковій перспективі підписання Угоди допоможе Україні досягти зростання ВВП на рівні щонайменше 5 % щороку. Для українського виробника, товари якого користуються попитом на європейському ринку або який має намір його освоювати, продовження терміну дії автономних торговельних преференцій для України означає

отримання можливості диверсифікації шляхів реалізації продукції. Як зазначає директор компанії Web-Pro В. Вінніченко, який займається розвитком і популяризацією бізнесу в Інтернеті, їхня компанія вже кілька років працює з європейськими країнами, на сьогодні його цікавить Німеччина. «Наші послуги користуються попитом в Європі, адже в нас дешевші програмування і спеціалісти, загалом, виробництво менш затратне», – підкреслює він.

Україна є серйозним гравцем на європейському продовольчому ринку, тому сьогодні країні вельми важливо опанувати європейські стандарти у сфері продовольчої продукції. У цьому питанні експерти однозначно висловлюються, що для ЄС частково вигідний розвиток сільськогосподарської сфери України, але в тих сегментах, які не дуже конкурують з європейськими виробниками. На сьогодні українська сторона має домовленості, що в грудні в Україну прибудуть урядові експерти з Норвегії для презентації новому складу українського уряду норвезького досвіду впровадження реформ і модернізації державного управління, а вже в січні українські урядовці відправляються до Норвегії для закріплення отриманих знань і більш глибокого вивчення процесу перебудов. Обмін досвідом стосуватиметься кількох сфер, зокрема сфери ветеринарної та продовольчої безпеки. «Десять років тому в Норвегії було реформовано орган влади, який відповідає за продовольчу безпеку, і сьогодні можна сміливо вважати, що наш приклад – напевно, найкращий у ЄС. Тому хотілося б запросити до нас керівника відповідної української структури й передати йому цей досвід, тому що Україна тут може бути дуже важливим гравцем у продовольчій палаті», – підкреслив міністр у справах європейського економічного простору та відносин з ЄС Королівства Норвегія В. Хельгесен.

Після підписання Угоди про асоціацію з ЄС Україна інтенсифікувала процес реформування законодавства щодо якості й безпечності харчових продуктів відповідно до європейських вимог. У Європі наявність сертифіката є нормою, а його відсутність може спричинити бар'єри в торгівлі. Крім того, у багатьох країнах відсутність сертифіката на систему управління якістю робить неможливим отримання державного замовлення. «Усе законодавство ЄС у харчовій галузі базується на принципах НАССР, тому українським виробникам, які ще не мали з цим справи, доведеться переглянути свою систему контролю якості та безпеки. А для підприємств, що прагнуть отримати іноземні інвестиції, сертифікат на систему управління якістю може мати сьогодні вирішальне значення», – стверджує С. Рубальський, генеральний директор «Глобал сертіфік».

Як показують дослідження, кількість українських підприємств, сертифікованих згідно з міжнародними стандартами, щороку зростає. Українські виробники активно впроваджують стандарти ISO 22000 (НАССР)

¹. Європейські стандарти вводять свої правила гри як на глобальних, так і на локальних ринках. Із 20 вересня 2015 р. набуває чинності Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів». Він передбачає впровадження системи НАССР на всіх підприємствах харчової галузі.

Українські підприємства, які давно впровадили міжнародні стандарти, запевняють, що впровадження системи НАССР надає виробнику багато переваг економічного й управлінського характеру. «Європейські стандарти зроблять українські продукти максимально безпечними. Тому що НАССР – це відповідальність виробника перед споживачем, а для споживача – це захист прав і додаткові гарантії безпеки та якості продукції», – зазначає Є. Кривонос, експерт з якості компанії «Небесна криниця».

Можливість виходу на європейські ринки спонукатиме вітчизняних виробників упроваджувати стандарти ISO 22000 (НАССР). Як стверджують експерти, міжнародна сертифікація усуває технічні бар'єри в торгівлі, пов'язані з розрізненнями в національних стандартах країн світу та забезпечує вихід на нові ринки, але разом з тим потребує проведення ряду важких підготовчих робіт на державному рівні. Саме тому в рамках виконання тимчасового застосування Угоди про асоціацію Україні необхідно повною мірою наблизити національне законодавство до стандартів ЄС і посилити співпрацю в цих сферах. Подібні питання актуалізуватимуться, доки європейські стандарти стануть звичним явищем для українських харчових продуктів. Такий підхід стосується й інших галузей вітчизняного виробництва, оскільки Україні вигідно просувати свою продукцію у сфері інформаційних технологій, космічної та авіаційної промисловості тощо.

Водночас визначено пріоритетним питання залучення іноземних інвестицій у різні галузі української економіки. Тимчасове застосування Угоди про асоціацію стало сигналом для багатьох іноземних інвесторів, які слідкують за реалізацією при підтримці ЄС необхідних реформ в Україні. Для інвесторів наразі важливо знати, наскільки швидко втілюватимуться ті цінності, які закладені в документі. Ідеться про такі важливі сфери для ведення безпечного й прозорого бізнесу, як верховенство права, боротьба зі злочинністю й корупцією, а також посилене секторальне співробітництво. Україні необхідно продемонструвати конкретні кроки, що підтверджують втілення тих цінностей, на які спирається ЄС: демократію, повагу до прав та основоположних свобод людини і верховенство права.

У своїй статті «Зараз Європа має сприймати Україну серйозно», опублікованій на сайті німецької газети Die Welt, М. Фельзнер пише, що нові інвестори з'являться тільки тоді, коли будуть впевнені, що в країні діє

¹ ISO 22 000 (НАССР) – це система управління безпекою харчових продуктів, яка визнається й приймається в усіх країнах Європи. Для споживача – це гарантія безпеки харчової продукції на виробництві, яка забезпечує повний контроль виробництва продукції на всіх етапах, тобто гарантує повну безпеку від виробництва до доставки кінцевому споживачу.

верховенство закону. Україна має внести ясність у це питання. Водночас автор акцентує увагу й на відповідальності Європи в успішності реалізації реформ в Україні. У зв'язку з цим пропонується проведення масштабної програми європейської допомоги – відправка сотень кваліфікованих юристів в Україну.

Публікації в зарубіжних ЗМІ на теми перспективності іноземного бізнесу в українській економіці вказують на зацікавленість його просування на ринки України. Проте корупція, відсутність цивілізаційних правових основ вирішення конфліктних питань створюють негативне середовище для залучення іноземних інвесторів. «Нестабільність української економіки, рейдерські атаки на бізнес, корупція, неідеальне законодавство, упереджені рішення українських судів сьогодні – усе це перешкоджає входженню в країну іноземних інвесторів», – зазначає голова Міжнародної інвестиційної компанії Foyil Capital Limited Д. Фойл.

На сьогодні інвестиційна привабливість України оцінюється іноземним бізнесом на рівні 2,65 бала (за 5-бальною шкалою), тоді як кварталом раніше вона становила 2,74 бала. Такі дані містяться в черговому огляді, підготовленому Європейською бізнес-асоціацією (ЕВА). Негативною тенденцією щодо перспективності залучення іноземних інвестицій стало те, що дедалі менше приділяється уваги фактору підписання Угоди про асоціацію з ЄС. Лише 4 % респондентів назвали це позитивним фактором. Така тенденція в ставленні іноземного бізнесу до України мотивована деяким розчаруванням у можливих змінах навіть після підписання цього документа. Загалом 18 % керівників компаній задоволені політичною стабілізацією в результаті проведення виборів у Верховну Раду, а ще 13 % відчули на собі заходи уряду у сфері дерегуляції. При цьому 44 % респондентів заявили, що не помітили жодних позитивних змін за останні три місяці.

Перші кроки щодо створення умов для побудови нової системи органів влади у відповідності до європейських стандартів ще не дали позитивних сигналів для іноземного бізнесу. В Україні тільки за вісім місяців після зміни влади відбувся перший прозорий біржовий аукціон з продажу державних акцій підприємств. За результатом конкурентної боротьби – чого не було в попередні роки, коли держмайно продавалося Фондом держмайна виключно «у потрібні руки» за мінімальною вартістю – 25 % акцій енергопостачальної компанії «Закарпаттяобленерго» пішли з торгів за ціною, що в рази перевищує стартову. Екс-глава ФДМ О. Бондар вважає, що ситуація поки не є зрозумілою: чи взяла держава під контроль таку важливу галузь, як приватизація, чи те, що відбулося з пакетом акцій «Закарпаттяобленерго», – випадковість.

Не відчули іноземні інвестори поки що і дії люстраційного закону з урегулювання питання подолання корупції в системі органів влади в Україні. Як відомо, Закон України «Про очищення влади» набрав чинності 15 жовтня. Він визначає правові й організаційні засади проведення перевірки державних службовців і прирівняних до них осіб, посадовців органів місцевого

самоврядування з метою відновлення довіри до влади і створення умов для побудови нової системи органів влади відповідно до європейських стандартів і ґрунтується на принципах верховенства права й законності; відкритості, прозорості й публічності; презумпції невинності; індивідуальної відповідальності; гарантування права на захист. На виконання Закону України «Про очищення влади» Президент П. Порошенко звільнив 30 голів районних державних адміністрацій. У Державній фіскальній службі в рамках виконання норм Закону про очищення влади звільнили 73 чиновники, включаючи керівників центрального й обласних апаратів, керівників податкових інспекцій, співробітників податкової міліції та трьох митників вищої керівної ланки.

Відверту критику європейських фахівців отримала сама Коаліційна угода, підписана проєвропейськими українськими партіями, які разом формують більшість у новому парламенті. Зокрема, А. Аслунд, старший науковий співробітник Інституту світової економіки Петерсона, який давно вболіває за європейську Україну, зазначив про Коаліційну угоду: «Проект Коаліційної угоди нагадав мені мову Л. Брежнєва на XXVI з'їзді Компартії Радянського Союзу в 1981 р. Це не програма реформ, а бюрократичний радянський документ старого зразка, який має зберегти стару систему. Такий консервативний документ ніколи не приведе до реформ. У ньому немає виявлення волі й немає опису стратегії».

Активізація уваги з боку європейського бізнесу до України після запровадження режиму тимчасового застосування Угоди про асоціацію до процесу проведення необхідних реформ у сфері права говорить про зацікавленість іноземних інвесторів працювати на українському ринку. Вони готові розвивати співробітництво як у межах європейського континенту, так і на регіональному рівні – між Україною й країнами ЄС. Серед економічних партнерів ЄС німецька економіка є найважливішим європейським партнером для України. «Цей (український. – Прим. ред.) потенціал німецька економіка визнала ще раніше. Німецькі лідери на світовому ринку з виробництва будівельних матеріалів, фарби чи сільськогосподарської техніки працюють там уже протягом багатьох років і продовжуватимуть це робити. За виключенням РФ, жодна країна так не інвестує в Україну, як Німеччина», – підкреслює німецький оглядач газети Die Welt М. Фельзнер.

Тимчасове застосування Угоди про асоціацію розкрило для України нові шляхи співпраці з європейськими країнами щодо реформування різних секторів економіки. У контексті розгляду залучення іноземних інвестицій ідеться про важливий сектор – ринок фінансових послуг. Зокрема, уряд Норвегії в рамках реалізації програми допомоги Україні повідомив про плани профінансувати реформування однієї з найбільш забюрократизованих вітчизняних служб – Національної комісії, яка здійснює держрегулювання у сфері ринку фінансових послуг. Фінансування проекту трансформації Нацкомфінпослуг у сучасну й ефективну службу здійснюватиметься через українсько-норвезький фонд SEED Forum. Реформування здійснюватиметься

в декількох напрямках української економіки, у тому числі й ринки фінансових послуг. Один із проектів передбачає впровадження принципів «електронного урядування» в сегменті небанківських фінансових послуг. Мета електронізації – це максимально можливе скорочення прямих контактів із чиновниками, оскільки кожний контакт потенційно може містити корупційні ризики. Те саме стосується й учасників ринку: страхові компанії, ломбарди, недержавні пенсійні фонди, кредитні союзи чи інші фінансові заклади отримуватимуть 90 % документів, не маючи прямого контакту з персоналом регулятора. Загалом реформування ринку за європейським зразком передбачає такі напрями: перший – електронізація системи пруденціального нагляду за небанківськими фінансовими закладами (страхові компанії, пенсійні фонди й кредитні союзи); другий – посилення прозорості діяльності й розкриття інформації про учасників фінансового ринку; третій – введення нагляду за фінансовими закладами на консолідованій основі; четвертий – перехід на систему нагляду на основі оцінки ризиків. Останній напрям є найбільш складним. Він є стратегічною метою норвезького проекту. За оцінками вітчизняних експертів, якщо всі чотири напрями реформування будуть виконані, то Україна отримає новий ринок, який стане привабливим для міжнародних інвесторів.

Значну увагу іноземного бізнесу привертає енергетичний сектор української економіки. На думку європейських експертів, збільшення інвестицій в енергоефективність спричинить скорочення споживання газу в житловому секторі на 58 %. Сьогодні на цей сегмент припадає 23 % усього природного газу, спожитого в ЄС. Разом з тим рекомендовані заходи можуть також допомогти знизити на 20 % споживання газу з боку промисловості (5 % від усього природного газу, спожитого в ЄС на сьогодні). Для двох сторін важливим залишається питання розширення співпраці в енергетичній сфері й довготермінові фінансові механізми для модернізації української газотранспортної системи. Зокрема, керуючий директор ЄБРР з питань енергетики та природних ресурсів Р. Пуліті відзначив особливий потенціал українського енергетичного сектору як у його транзитній, так і у виробничій складових, зокрема електроенергетики. Він заявив, що Україна може стати великим регіональним енергетичним хабом. Українська сторона запропонував ЄБРР розглянути можливість фінансової підтримки та кредитування енергетичного сектору в перехідний період реформування. Директор представництва ЄБРР в Україні Ш. Аджунер повідомив про рішення виділити 1,5 млн євро на рік для фінансування офісу омбудсмена, який опікуватиметься питаннями бізнесу. Це питання потребує законодавчого врегулювання і визначення з кандидатурою.

У свою чергу Президент України П. Порошенко виступає за відновлення місця України в Раді директорів ЄБРР, яке було втрачене у 2011 р. за часів президентства В. Януковича. Про це глава держави сказав під час зустрічі з делегацією Європейського банку реконструкції і розвитку на чолі з президентом ЄБРР С. Чакрабарті, яка відбулася в Києві наприкінці

листопада. С. Чакрабарті повідомив про розширення діяльності банку в Україні, зокрема про збільшення ресурсів і механізмів співпраці. Кількість проектів для України зросла вдвічі. Він також наголосив на зацікавленості ЄБРР впроваджувати більш довготермінові проекти в конкретних секторах української економіки із залученням схем гарантування кредитів і інструментів сприяння реформам. У зв'язку з чим європейська сторона висловила про необхідність реформи банківського сектору в Україні. Зокрема, ЄБРР готовий брати участь у розбудові стабільної банківської системи в Україні. На сьогодні досягнуто узгодженість між двома сторонами щодо законодавчих змін, які б унеможливили зловживання у фінансовій сфері й запровадили прозорі правила гри на фінансовому ринку, зокрема щодо кредитування комерційних банків.

Таким чином, розпочате тимчасове застосування Угоди про асоціацію визначило порядок денний реформ в Україні, який має спиратися на комплекс заходів щодо наближення українського законодавства до законодавства ЄС, що буде орієнтиром для всіх партнерів України в роботі й наданні підтримки. Ці заходи сприятимуть наближенню України до ЄС у політичному, економічному й правовому аспектах. Динаміка відносин між Україною і ЄС у реалізації основних реформ, відновлення й зростання економіки, здійснення державного управління та галузевої співпраці з особливою увагою перебуває в полі зору іноземних інвесторів. Ідеться про здійснення українською стороною плідної співпраці з ЄС у розбудові відкритої, прозорої політики у сферах, що є привабливими для нових інвесторів. Співпраця українських і європейських фахівців сприятиме запровадженню нових механізмів політики на всіх рівнях державного управління, поширенню знань та практик у розвитку різних галузей економіки.

На сьогодні спостерігаються чітко окреслені напрями співробітництва між Україною і ЄС у рамках виконання тимчасового застосування Угоди про асоціацію. Перший, з огляду на військову агресію з боку РФ, пов'язаний з безпекою на європейському просторі. ЄС у своїх регулярних і чітких заявах надсилає сигнали країні-агресору, бойовикам, які діють на території України, що Брюссель у боротьбі за територіальну цілісність та суверенітет підтримує Українську державу політично. Активною є й підтримка в політиці невизнання анексії Криму з боку Росії. У цьому контексті Європа в першу чергу буде зацікавлена в сильній українській армії, яка може стати серйозним чинником нової європейської системи безпеки, крім безпосереднього стримування Росії на східних кордонах України.

Як відомо, в Україні почала роботу місія ЄС з реформування сектору безпеки. EUAM – це неозброєна цивільна місія, яка не матиме виконавчих повноважень. Вона надаватиме підтримку й консультування українським діячам з питань реформи сектору безпеки на стратегічному рівні. Діяльність місії охоплюватиме все законодавство, у тому числі про прокуратуру й суди, а також правоохоронні органи, без урахування оборонного сектору. Проте, як

наголошується, тісна співпраця з питань реформування оборонного сектору матиме важливе значення для забезпечення єдності зусиль й узгодженості дій.

Другий напрям – це фінансова й технічна підтримка. Програма макрофінансової допомоги ЄС для України є безпрецедентною. Відомо, що існує дві програми макрофінансової підтримки, і вже був виділений черговий транш у розмірі 260 млн євро. Українська сторона очікує, що ЄС ухвалить рішення про виділення наступного траншу в розмірі 500 млн євро. Наразі українська сторона вже працює на технічному рівні з ЄК для того, щоб започаткувати третю хвилю амбітної макрофінансової допомоги. Важливо цей процес запустити вже зараз, щоб на початку наступного року Україна могла отримати ці гроші.

Третій напрям – надзвичайна гуманітарна допомога. Ухвалено безпрецедентне рішення про застосування щодо України так званого механізму цивільного захисту ЄС, який використовується виключно для потреб країн-членів ЄС. На практиці це означає, що тепер безпосередньо ЄС відповідає за координацію й надання гуманітарної допомоги з боку всіх 28 країн-членів ЄС. До цього ЄС надавав Україні допомогу через механізми ООН, а потім уже ООН надавала цю допомогу Україні. Така зміна дає максимальну оперативність, цілеспрямованість, наближення до людських потреб.

Четвертий напрям допомоги – сприяння стабілізації економічній ситуації шляхом розвитку торгівлі та інвестиційної взаємодії. Ключовою подією в цьому плані має стати міжнародна донорська конференція високого рівня щодо підтримки України за сприяння та координуючої ролі ЄС.

П'ятий напрям – сприяння в посиленні енергетичної безпеки України й підвищенні рівня енергоефективності. Нещодавно ЄС виділив черговий транш на підвищення рівня безпеки рівня атомних електростанцій, ЄС допомагає щодо налагодження поставок реверсного газу через окремі країни, зокрема Словаччину, Польщу та Угорщину, а Європейський інвестиційний банк ухвалив рішення про виділення вигідного кредиту на модернізацію української ГТС.

Ще один не менш важливий напрям – юридична, методологічна й експертна допомога ЄС у поверненні в Україну вкрадених грошей представниками попередньої влади, а також у розробці заходів щодо юридичних наслідків анексії РФ Криму, у тому числі в питанні підготовки майбутніх позовів до міжнародних судів й арбітражів стосовно незаконної анексії Криму.

Розвиток співпраці між Україною та ЄС у рамках тимчасового застосування Угоди про асоціацію в перспективі демонструватиме, що принцип асоціації діє не лише на папері, а й у реальності ***(Роботу підготовлено з використанням інформації таких джерел: Федерація роботодавців України (<http://fru.org.ua>); Golos.ua (<http://ru.golos.ua>); Eeas.europa (<http://eeas.europa.eu>); ZN.UA***

(http://dt.ua/ECONOMICS/investiciyna-privablivist-ukrayini-pogirshilasya-reyting-yeba-156443_.html); 5 канал
(<http://www.5.ua/ukrajina/ekonomika/item/398854-norvehii-vvazhaie-ukrainu-stratehichnym-partnerom-u-sferi-prodovolstva>)\$ Свобода слова
(<http://svobodaslova.in.ua/news/read/31792>); *Espresso.tv* (<http://espresso.tv>);
Bloombergview.com (<http://www.bloombergview.com/articles/2014-11-25/the-eu-should-encourage-ukraines-aspirations>).

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

9 грудня 2014 р. відбулося пленарне засідання Верховної Ради України VIII скликання.

Голова Верховної Ради України В. Гройсман, відкривши ранкове засідання, нагадав про затверджений перелік комітетів, керівних органів, що фактично дало можливість парламенту розпочати свою роботу. «Ефективний початок нашої роботи є надзвичайно важливим, оскільки без створення робочих органів український парламент не зміг би розпочати свою роботу. Ми всі зібралися для того, щоби приймати закони, необхідні державі, приймати рішення, які забезпечать проведення реформ в країні, які очікують не один рік», – зазначив він.

В. Гройсман також зазначив, що «необхідна максимальна організаційна здібність для того, щоб прийняти першочергові і важливі рішення, зокрема прийняти бюджет країни на 2015 р. і не на старій основі, а на новій децентралізованій основі, яка дозволить забезпечити належними фінансами територіальні громади країни і розпочати реальний процес децентралізації влади... Нам потрібно зробити все для того, щоб рішення, які будуть підготовлені в комітетах і які мають бути прийняті в грудні місяці були прийняті в сесійній залі».

Голова Верховної Ради наголосив на важливості відсьогодні налаштувати роботу в комітетах таким чином, щоб сформувавши якісний порядок денний пленарних засідань сесії і приймати узгоджені рішення.

В. Гройсман також наголосив на важливості дотримання процедури персонального голосування й попросив керівників фракцій неухильно наголошувати та дотримуватися цієї норми. За його словами, «тільки персональне голосування, персональна відповідальність може забезпечити якість прийняття рішень» (*Сайт Верховної Ради України* (http://rada.gov.ua/news/Novyny/Plenarni_zasidannya/99794.html). – 2014. – 9.12).

Верховна Рада України прийняла Постанову «Про календарний план проведення першої сесії Верховної Ради України восьмого скликання».

Відповідний проект постанови зареєстровано за № 1010 (*Сайт Верховної Ради України* (<http://rada.gov.ua/news/Novyny/Povidomlennya/99737.html>)). – 2014. – 9.12).

10 грудня у Верховній Раді зареєстровано законопроект про внесення змін в закон України «Про РНБО», який передбачає збільшення повноважень як РНБО, так і його секретаря, і, по суті, робить секретаря Радбезу куратором всього силового блоку.

За даними джерел у ЗМІ, головним кандидатом на посаду секретаря РНБО є О. Турчинов, і питання його призначення вже майже вирішене.

Судячи з тексту документу, П. Порошенко планує надати секретарю Радбезу значно більше повноважень, ніж це було раніше, але залишити під президентським контролем.

Зокрема, за новим законом, РНБО отримає право не просто «здійснювати поточний контроль за діяльністю органів виконавчої влади в сфері національної оборони та безпеки», а «координувати та контролювати діяльність органів виконавчої влади».

Для більш успішного виконання цієї функції РНБО отримав право самостійно визначати «функції, структуру та штатну чисельність апарату», погоджуючи їх з главою держави.

Також новий закон додає ваги і рішенням РНБО. В документ додано пункт, за яким «рішення РНБО, введені в дію указами Президента України, є обов'язковими до виконання органами виконавчої влади».

Що стосується персональних повноважень секретаря Радбезу, то тут є найбільше нововведень. Так, секретар РНБО отримає повноваження «здійснювати координацію і контроль за виконанням рішень РНБО центральними та місцевими органами виконавчої влади, правоохоронними органами, військовими формуваннями у сферах державної безпеки, правоохоронної діяльності, боротьби з корупцією, у воєнній сфері та сфері безпеки державного кордону, у сферах військово-технічного співробітництва, зовнішньополітичній, внутрішньополітичній, інформаційній, економічній, науково-технологічній, екологічній, соціальній та гуманітарній сферах відповідно до введених у дію указами Президента України рішень Ради національної безпеки і оборони України».

Крім того, секретар РНБО організуватиме роботу Ставки Верховного головнокомандувача у разі її утворення, братиме участь у розгляді пропозицій щодо кандидатур на посади в органах державної влади, які стосуються питань безпеки та призначаються або погоджуються Президентом.

До того ж секретар РНБО вноситиме на розгляд Ради пропозиції щодо держбюджету «по статтях, пов'язаних із забезпеченням національної безпеки і оборони».

Таким чином, якщо законопроект буде прийнятий, а О. Турчинов на цю посаду призначений, то П. Порошенко в його особі отримає людину, що матиме можливість контролювати не тільки усіх силовиків, але багато в чому й інші центральні та місцеві органи влади, при цьому підпорядковуючись безпосередньо Президенту. Все це означатиме загальне підсилення «президентської вертикалі». До того ж найбільший вплив новий секретар РНБО матиме на оборонне відомство (*Espresso ТБ* (http://espreso.tv/article/2014/12/10/poroshenko_khoche_schob_turchynov_de_fakto_ocholyv_minoborony)). – 2014. – 10.12).

Заступник голови делегації Верховної Ради України в Парламентській асамблеї Організації Чорноморського Економічного Співробітництва І. Кириленко взяв участь у засіданні 44 Генеральної Асамблеї організації у м. Афіни.

Народний депутат України в доповіді на тему: «Регіон ЧЕС як складова частина системи міжнародного співробітництва», зокрема, зазначив, що «на жаль, сьогоднішня зустріч відбувається в умовах, коли Організація ЧЕС, а також її парламентська складова зіткнулися з найбільш серйозним викликом за весь час свого існування».

І. Кириленко підкреслив також, що «Україні нав'язано і, на жаль, підтримується Російською Федерацією сепаратизм – найбільш тяжка і жорстока форма конфліктів, від якої не застрахований ніхто». На думку доповідача, це підриває стабільність архітектури безпеки не тільки в Чорноморському регіоні, а й у Європі і всьому світі. «В цих умовах роль парламентаризму в рамках ОЧЕС у політичному врегулюванні регіональних конфліктів, коли майже вичерпано весь набір заходів, передбачених міжнародними відносинами, є неоціненною» – наголосив І. Кириленко.

Від імені Верховної Ради України доповідач відмітив ефективну роботу ПАЧЕС з організації місії спостерігачів, яка підкреслила, що вибори до парламенту України були проведені в повній відповідності до міжнародних демократичних стандартів.

За словами І. Кириленка, ПАЧЕС довела свою здатність до ефективної організації роботи з подальшого розвитку процесів інтеграції, покращення відносин між державами (*Сайт Верховної Ради України* (<http://rada.gov.ua/news/Novyny/Povidomlennya/99804.html>)). – 2014. – 9.12).

На першому засіданні Комітету з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення ухвалено рішення про створення підкомітетів.

На початку засідання, яке відбулося 8 грудня, голова комітету Л. Денісова привітала присутніх з початком роботи Верховної Ради України VIII скликання й представила членів комітету.

Під час засідання члени комітету розглянули питання щодо організації роботи комітету, порядку його засідань і питання щодо розподілу обов'язків між заступниками голови комітету.

На засіданні також було розглянуте питання про створення підкомітетів комітету, предмети їхнього відання та обрано їхніх голів.

За результатами обговорення прийнято рішення щодо створення підкомітетів у складі комітету:

- з питань регулювання трудових відносин і зайнятості населення;
- з питань державних соціальних гарантій, забезпечення достатнього життєвого рівня;
- з питань державної політики у сфері соціального захисту громадян;
- з питань державного соціального страхування (*Сайт Верховної Ради України (<http://rada.gov.ua/news/Novyny/Povidomlennya/99749.html>). – 2014. – 9.12).*

Податковий компроміс, до розгляду якого хочуть найближчим часом повернутися в парламенті, більше вигідний недобросовісним платникам податків. Такої думки дотримується керуючий партнер юридичної компанії Prove Group В. Кочкаров.

Так, нагадує він, було зареєстровано два законопроекти з цього приводу: проект № 1071 депутата О. Долженкова і проект № 1071-1 групи депутатів на чолі з О. Продан.

Проектом № 1071 пропонується встановити, що якщо протягом року, з моменту вступу в силу закону, податкові органи проведуть перевірку, встановлять порушення й донараховують податкові зобов'язання, то платник, визнавши такі порушення, сплачує 15 % і звільняється від відповідальності. 85 % держава «прощає».

У свою чергу, проект № 1071-1 пропонує, що протягом 90 днів з моменту вступу в силу закону, платники податків можуть подати уточнюючі звіти, за податковими зобов'язаннями, які виникли до 1 квітня 2014 р., сплатити з донарахованих податків 5 % і також будуть звільнені від відповідальності.

«Однак запропоновані заходи скоріше схожі на податкову амністію, ніж на податковий компроміс, – наголошує юрист. – По-перше, вони носять тимчасовий характер. По-друге, передбачають прощення податкових боргів незалежно від причин недоплати (помилка бухгалтерії або умисні махінації), по-третє, дозволять короткочасно і частково наповнити бюджет».

За його словами, такий проект однозначно може бути вигідний конвертаційним центрам, які зможуть «обілити» свої компанії й уникнути відповідальності за злочини, які вони скоїли до цього моменту. «Що стосується великих і відомих компаній, то навряд чи вони скористаються таким механізмом, адже потрібно буде визнати, що підприємства порушували податкове законодавство, а це суттєво вдарить по іміджу,

особливо тих підприємств, які намагаються торгувати своїми акціями на міжнародних біржах», – вважає юрист.

Але найголовніше, підкреслює В. Кочкаров, що навіть якщо підприємства скористаються цим проектом, і між бізнесом та податковими органами буде досягнута деяка точка «обнулення», це не змінює ситуацію по суті. «Підприємства після закінчення терміну застосування податкового компромісу знову почнуть всіма силами мінімізувати податкові зобов'язання та ухилятися від сплати», – упевнений він.

За його словами, зміни було б доречно проводити з урахуванням європейського досвіду, впроваджуючи, зокрема, процедуру так званої медіації. «Для цього необхідно підкоригувати запропоновані законопроекти і доповнити їх положеннями про те, що проведення медіації є обов'язковою умовою досудового врегулювання податкового спору, без якого неможливо звернутися до суду», – зазначає юрист.

Таким чином, додає В. Кочкаров, держава не буде бездумно прощати всі минулі борги, а введе процедуру, при якій ще до звернення в суд податкові органи й платники податків зможуть прийти до компромісу про те, які суми зобов'язань повинні бути сплачені до бюджету в будь-якому разі, а які суми можуть вважатися погашеними **(Економічна правда** (<http://www.epravda.com.ua/news/2014/12/9/511827>). – 2014. – 9.12).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Уперше в історії України глава держави прибув з державним візитом в Австралію.

П. Порошенко протягом двох днів відвідає Мельбурн, Канберру й Сідней, де відбудеться ряд зустрічей. Зокрема, Президент проведе переговори з генерал-губернатором Австралії П. Косгроувом і прем'єр-міністром Т. Ебботтом, зустрінеться з українською громадою та візьме участь у молебні, проведе зустріч із членами австралійської робочої групи з розслідування обставин катастрофи літака «Малайзійських авіаліній».

У програмі візиту також зустрічі з керівником Лейбористської партії, лідером опозиції в австралійському парламенті Б. Шортенном, з губернатором і прем'єр-міністром штату Новий Південний Вельс. Очікується, що під час зустрічі з представниками ділових кіл Австралії глава держави обговорить перспективи інвестування в українську економіку.

У найпрестижнішому політологічному центрі Австралії Інституті міжнародної політики Lowy Президент П. Порошенко виступить з лекцією на тему: «Чому Україна ближче, ніж ви вважаєте» **(Офіційне інтернет-представництво Президента України** (<http://www.president.gov.ua/news/31746.html>). – 2014. – 10.12).

Під час робочого візиту до Республіки Сінгапур Президент П. Порошенко виступив у рамках програми Fullerton lectures, організованої Міжнародним інститутом стратегічних досліджень. Глава держави поінформував про останні події в Україні, зокрема про ситуацію на Донбасі. Він також окреслив напрями розвитку країни. «Мир і реформи – це те, що сьогодні в нас на порядку денному», – заявив Президент.

«Мрія українців, щоб Україна стала кращою – вільною, європейською, чесною і успішною», – наголосив П. Порошенко.

Президент подякував Сінгапуру й іншим країнам за підтримку. «Для нас важлива підтримка не лише наших партнерів, не лише в Європейському Союзі та США, але і в Японії та Південно-Східній Азії», – зазначив глава Української держави.

Коментуючи результати візиту до Сінгапура, Президент повідомив, що під час зустрічей обговорювалася можливість активізації переговорів щодо укладання угоди про вільну торгівлю товарами й послугами між Україною та Сінгапуром, а також лібералізації візового режиму.

П. Порошенко зазначив, що йшлося також про військово-технічну співпрацю виробничих підприємств і можливість обміну досвідом між Антикорупційним бюро України та Бюро корупційних розслідувань Сінгапура. «Домовились про те, що українські фахівці будуть отримувати повний доступ до досвіду, який має Сінгапур», – зазначив Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua/news/31742.html>). – 2014. – 9.12).

Кабінет Міністрів затвердив на посаді бізнес-омбудсмена, який представляє інтереси ділових кіл України і ділових кіл, що працюють в Україні, колишнього єврокомісара з питань оподаткування, митних питань, статистики, аудиту і боротьби з шахрайством А. Шемету.

Про це йдеться в повідомленні Європейського банку реконструкції та розвитку.

"Посада бізнес-омбудсмена є ключовим елементом Ініціативи, узгодженої в Меморандумі про взаєморозуміння між урядом України та міжнародними організаціями: ЄБРР, Організацією економічного співробітництва і розвитку і кількома українськими бізнес-асоціаціями", - говориться в повідомленні.

"На посаду бізнес-омбудсмена керівний орган Ініціативи одностайно висунув, а Кабінет Міністрів затвердив колишнього комісара ЄС з питань оподаткування, митних питань, статистики, аудиту і боротьби з шахрайством А. Шемету", - повідомляє ЄБРР.

Коментуючи своє призначення, А. Шемета наголосив, що своїм головним завданням він бачить ефективну боротьбу з корупцією.

"Я глибоко переконаний, що, погоджуючись на цю дуже складну роботу, я внесу позитивний і практичний вклад в поліпшення ділового клімату, боротьбу проти корупції і розповсюдження передової міжнародної практики в Україні", - цитує А. Шемету ЄБРР.

У банку наголосили, що інститут бізнес-омбудсмена дасть змогу підприємствам подавати претензії з приводу несправедливого ставлення і корупції **(Економічна правда** (<http://www.epravda.com.ua/news/2014/12/10/512156/>). - 2014. – 10.02).

9 грудня в Міністерстві фінансів відбулася вступна зустріч міністра фінансів України Н. Ярецько з місією Європейського департаменту Міжнародного валютного фонду, яку очолює Н. Георгієв.

Під час зустрічі Н. Георгієв окреслив плани роботи місії МВФ, зокрема щодо оцінки фіскальних, монетарних і структурних показників у рамках програми економічних реформ, що реалізуються за підтримки МВФ, а також щодо проведення дискусій стосовно плану реформ нового уряду.

У свою чергу міністр фінансів запевнила, що Мінфін разом з колегами по уряду готує ряд радикальних реформ, що дадуть змогу сформуванню реалістичний бюджет на наступний рік та успішне завершення другого перегляду програми «стенд-бай», загальна сума фінансування за якою становитиме близько 17,1 млрд дол. США.

За результатами роботи місії буде підготовлено проект листа про наміри уряду України та Національного банку України та меморандум про економічну та фінансову політику, у яких буде викладено попередні заходи та структурні маяки, виконання яких надасть можливість Україні отримати подальше необхідне фінансування.

Загалом протягом 2014 р. Україна отримала фінансову допомогу від міжнародних фінансових інституцій і країн-партнерів на суму 8,2 млрд дол. США та здійснила випуск ОВДП на суму 0,7 млрд дол. США. Зазначені кошти дали змогу уряду зберегти фінансову стабільність і забезпечити вчасне виконання наших зобов'язань перед кредиторами, сума виплати яким становить близько 10,7 млрд дол. США, не враховуючи 3 млрд дол. виплати НАК «Нафтогазу».

«Я дуже щаслива, що ми сьогодні можемо оголосити про приїзд МВФ до нас. Ми обговоримо, що нам додатково потрібно до пакета тієї фінансової підтримки, про яку вже домовлено. І це великий знак підтримки нового уряду, тому що, розуміючи, що стан дуже важкий, місія МВФ приїхала через п'ять днів після призначення складу Кабміну», – зазначила міністр фінансів України.

Місія перебуватиме з візитом до 18 грудня (**Урядовий портал** (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247807092&cat_id=244276429). – 2014. – 10.12).

Міністр молоді та спорту І. Жданов зустрівся з послом Європейського Союзу в Україні Я. Томбінським.

«Я вдячний Я. Томбінські за постійну підтримку Мінмолодьспорту в питаннях імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. А саме в консультаціях з наближення молодіжної та спортивної політики до стандартів держав-членів Європейського Союзу, створення сприятливих умов для участі української молоді в різноманітних європейських програмах і проектах, зокрема у програмі ЄС “Еразмус+”, – зазначив І. Жданов під час зустрічі. – Я дякую представництву ЄС за підтримку та увагу, яка приділяється питанню стабілізації ситуації в Україні. Керівництво міністерства мало зустріч із представниками спільної оглядової місії ЄС, ООН та Світового банку щодо обговорення питань посткризового відновлення та відбудови Донбасу, в ході якої ми змогли поінформувати наших міжнародних партнерів про потреби України на шляху до повернення постраждалих регіонів до нормального життя».

Я. Томбінський також подякував міністрові за запрошення на зустріч, привітав його з призначенням і побажав успіхів на відповідальній державній посаді.

У зустрічі взяв участь заступник міністра молоді та спорту України з питань європейської інтеграції М. Мовчан (*Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247807000&cat_id=244277212). – 2014. – 10.12*).

Українські діти, які були вивезені із зони АТО, матимуть можливість провести зимові канікули в деяких країнах-членах ЄС, зокрема Австрії та Польщі. Щодо цього вже є попередня домовленість між міністром молоді та спорту України І. Ждановим і послом Європейського Союзу Я. Томбінським.

Посол ЄС поінформував міністра молоді та спорту про те, що попередньо спільно з Мінмолодьспорту опрацьовувалося питання організації відпочинку дітей-переселенців з постраждалих регіонів України та дітей військових – учасників АТО (насамперед дітей осіб, які були поранені або загинули в зоні АТО) у європейських країнах під час зимових канікул.

Посол зазначив, що цю інформацію представництво ЄС поширює серед посольств європейських країн в Україні та наразі збирає конкретні пропозиції з цього питання.

Я. Томбінський запропонував також розглянути можливість організації двотижневого відпочинку близько 1 тис. дітей таких категорій у Карпатах за рахунок європейської сторони, звернувся з проханням у стислі терміни підготувати інформацію щодо вартості такого проекту та направити її на розгляд представництва ЄС. «Зараз вже велика кількість українських неурядових організацій, у тому числі молодіжних, займаються організацією

відпочинку та реабілітації таких категорій дітей. Я пропоную об'єднати зусилля громадського сектору, міністерства та європейської сторони задля досягнення спільної мети – підтримки дітей та молоді, що постраждали від бойових дій на Сході України та анексії АР Крим», – сказав І. Жданов під час зустрічі.

Міністр висловив готовність оперативно підготувати необхідну інформацію стосовно організації такого відпочинку, його вартості та направити її на розгляд європейської сторони.

Він також запевнив, що міністерство готове продовжити роботу в цьому напрямі і відкрите для всіх пропозицій з метою детального опрацювання зазначеного питання *(Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247807022&cat_id=244277212). – 2014. – 10.12).*

Представники Мінсоцполітики й групи підтримки України Європейської комісії обговорили перспективи імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС у соціальній сфері та стан підготовки розділу «Соціальний захист населення» до проекту Плану відновлення України, з урахуванням проведення в Україні Міжнародної донорської конференції на початку 2015 р.

Заступник міністра соціальної політики з питань європейської інтеграції С. Устименко зустрівся з представником групи підтримки України Європейської комісії Хосе Романом Леоном Лора, а також координатором сектору охорони здоров'я та соціального захисту представництва Європейського Союзу в Україні С. Полюком.

С. Устименко поінформував, що 8 грудня 2014 р. у Кабінеті Міністрів України відбулася робоча нарада з підготовки оновленого Порядку денного асоціації Україна – ЄС з урахуванням пропозицій європейської сторони. Він також зазначив, що у зв'язку з призначенням нового складу уряду розпочато перепогодження проектів планів імплементації деяких актів законодавства ЄС, розроблених Міністерством соціальної політики в рамках імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Представнику Єврокомісії було надано коментарі щодо оптимізації шляхів виконання Мінсоцполітики своїх євроінтеграційних зобов'язань.

Представник групи підтримки України Європейської комісії у свою чергу подякував за конструктивну взаємодію і висловив задоволення результатами зустрічі з керівниками структурних підрозділів міністерства, яка відбулася 2 грудня 2014 р. у рамках підготовки пропозицій Мінсоцполітики до розділу «Соціальний захист населення» до проекту Плану відновлення України (з урахуванням проведення в Києві Міжнародної донорської конференції на початку 2015 р.). Він, зокрема, наголосив на важливості долучення до проекту Плану довідкової інформації щодо видів надання соціальної допомоги вразливим верствам населення України. На

думку експерта, це допоможе міжнародним донорам краще зрозуміти цілі та завдання українського уряду в здійсненні реформування соціальної сфери, спрямованого на побудову нової моделі соціальної підтримки населення.

Наприкінці зустрічі було досягнуто домовленості про подальше сприяння експертів групи підтримки України залученню міжнародної донорської допомоги до реалізації проектів у сфері соціальної підтримки та виконанню євроінтеграційних завдань Мінсоцполітики (*Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247806656&cat_id=244277212)). – 2014. – 10.12).

У Києві відбулося XIII засідання Двосторонньої українсько-словацької комісії з питань національних меншин, освіти і культури.

За дорученням голів комісії – віце-прем'єр-міністра, міністра культури України В. Кириленка та державного секретаря Міністерства закордонних справ та європейських питань Словацької Республіки П. Буріана засідання відбулося на рівні заступника міністра культури України з питань європейської інтеграції, заступника голови української частини комісії С. Фоменко й Надзвичайного та Повноважного Посла Словацької Республіки в Республіці Польща, заступника голови словацької частини комісії В. Гривни.

Під час засідання сторони відзначили, що багаторівневий і конструктивний українсько-словацький політичний діалог відбувається з належною увагою до питань задоволення освітніх, культурних та інформаційних потреб національних меншин й зазначили, що робота комісії є важливою складовою гуманітарного співробітництва між Україною та Словацькою Республікою. «Двостороння міжурядова комісія є ефективним інструментом для вирішення питань у галузі захисту прав національних меншин, освіти та культури. Це дієвий спосіб, який дозволяє в політичній площині озвучувати та артикулювати питання, які потім на технічному рівні набувають свого продовження», – зазначила заступник міністра з питань європейської інтеграції С. Фоменко.

Результатом засідання стало парафування на рівні заступників голів комісії Протоколу XIII засідання Двосторонньої українсько-словацької комісії з питань національних меншин, освіти і культури, який потім підписали віце-прем'єр-міністр України, міністр культури України В. Кириленко та держсекретар Міністерства закордонних справ та європейських питань Словацької Республіки П. Буріан (*Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247806283&cat_id=244277212)). – 2014. – 10.12).

9 грудня в Мінагрополітики відбулася двостороння зустріч робочої групи з питань сільського господарства України і Франції.

У засіданні взяли участь заступник міністра аграрної політики та продовольства України з питань європейської інтеграції В. Рутицька, директор департаменту міжнародного співробітництва Т. Кузьмич, керівники структурних підрозділів Мінагрополітики з основних тематичних напрямів діяльності робочої групи – рослинництва, тваринництва, ветеринарної медицини, виноробної промисловості, інвестиційної політики та наукової сфери.

Французьку делегацію представляли Марі-Елен Лью Енаф, заступник директора з міжнародних зв'язків Генерального управління сільськогосподарської, агропродовольчої політики та сільських територій Міністерства сільського, лісового господарства та продовольства Франції, та інші галузеві фахівці робочої групи.

Так, В. Рутицька окреслила секторально основні питання для обговорення, наголосивши на важливості українсько-французького галузевого співробітництва та необхідності залучення французького досвіду для розвитку сільського господарства України: «Зважаючи на складні торговельні відносини з РФ, на цей час ми збільшили експорт сільськогосподарської продукції до країн Євросоюзу та переорієнтовуємося на інші ринки збуту. Франція є одним з наших пріоритетних експортних партнерів. Ми розуміємо важливість виходу української сільгосппродукції на європейські ринки і відповідально працюємо над виконанням усіх умов з імплементації українського законодавства до європейського в контексті виконання пунктів Угоди про асоціацію», – зазначила В. Рутицька.

У свою чергу Марі-Елен Лью Енаф підкреслила, що Україна є основним стратегічним партнером для Франції в галузі сільськогосподарського співробітництва.

Учасники зустрічі обговорили питання українсько-французького співробітництва щодо підтримки українських євроінтеграційних процесів, залучення інноваційних технологій, безпеки харчової продукції, розширення українського насінневого ринку та агротехнічного розвитку. Крім того, сторони наголосили на важливості для України диверсифікації сільської економіки, запровадження географічного найменування сільгосппродукції в Україні, розширення двосторонніх наукових відносин в аграрній галузі (Урядовий портал http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247805503&cat_id=244277212). – 2014. – 10.12).

Мінагрополітики здійснює заходи, спрямовані на збереження стабільної цінової ситуації на продовольчому ринку України. Згідно з даними Держстату України, у листопаді 2014 р. відзначено зниження до попереднього місяця індексу споживчих цін на продукти харчування до рівня 101,2%, проти 102,5 % у жовтні поточного року. Зокрема, знизилися ціни на цукор, фрукти та свинину (на 5,7–2,3 % відповідно).

За даними НДІ «Укראгропромпродуктивність», на 585 продуктових ринках України (без урахування ринків АР Крим, м. Севастополь, деяких ринків Луганської та Донецької областей), станом на 2 грудня порівняно з 25 листопада 2014 р. знизилися роздрібні ціни на цукор (на 0,7 %) і буряк (на 0,3 %). Крім того, за даними моніторингу цін, який здійснюється на підприємствах торгівлі, станом на 28 листопада 2014 р. порівняно з 20 грудня 2014 р. знизилися середні споживчі ціни на цукор, свинину, варені ковбаси І гатунку та сир м'який жирністю 9 %.

Разом з тим спостерігалось незначне (у межах 0,4–1,4 %) зростання цін на деякі продукти, зокрема сметану (20 % жирності), сир кисломолочний, крупу вівсяну та манну, сир твердий, молоко пастеризоване жирністю 2,5 %, масло вершкове, яловичину, капусту, яблука, м'ясо курей, борошно пшеничне вищого гатунку, хліб з пшеничного борошна першого і вищого сортів, житньо-пшеничний та батон.

На 1,5 %–3,6 зросли ціни на сало, молочні продукти, яйця, безалкогольні напої, макаронні вироби, соняшникову олію, яловичину, рибу та продукти з риби

(Урядовий портал

(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247805667&cat_id=244277212). – 2014. – 10.12).

У Міністерстві економічного розвитку і торгівлі України відбулося засідання робочої групи з реформування державних закупівель. У засіданні взяли участь міністр економічного розвитку і торгівлі України А. Абрамовичус і заступник міністра, керівник апарату Р. Качур.

Щорічно в Україні проводиться близько 100 тис. процедур закупівель. Обсяги держзакупівель у 2013 р. дорівнювали 200 млрд грн, а загальний обсяг за три квартали 2014 р. становив 105 млрд грн. За даними веб-порталу tender.me.gov.ua, кількість замовників в Україні становить 24,5 тис. (в одній конкурентній процедурі в середньому задіяні три учасники), у 99 % випадків учасники процедур закупівель – вітчизняні суб'єкти господарської діяльності.

Під час презентації, яка стосувалася питання впровадження електронних закупівель в Україні, було наголошено, що наразі розглядається два підходи до впровадження електронних закупівель – європейський і грузинський варіанти. Вони відрізняються проведенням процедури, критеріями оцінки, відкритістю інформації й перевірки кваліфікації учасників та іншими позиціями. Заступник директора департаменту державних закупівель і держзамовлення Л. Дудник поінформувала, що створено ініціативну групу, до складу якої увійшли грузинські експерти, представники громадськості, фахівці Мінекономрозвитку, електронних майданчиків та ІТ-компаній. Група розпочала роботу з розробки й упровадження системи електронних закупівель для закупівель нижче вартісних порогів,

встановлених законом. За основу системи взято вдосконалений грузинський варіант.

«Ми підбили певні підсумки: вже узгоджено концепцію, розроблено технічне завдання. Наразі дуже активно ініціативна група вишукує джерела фінансування, підписано меморандум на участь у пілотному проєкті, розроблено орієнтовне положення про проведення електронних допорогових закупок... За великим рахунком, залишилося запустити й випробувати систему та проаналізувати результати. Тоді можна буде говорити про розширення сфери її застосування», – наголосила Л. Дудник.

Як повідомила експерт Мінекономрозвитку, від упровадження системи очікується значне зниження корупційних ризиків, спрощення участі в процедурах закупівель, збільшення конкуренції, економія до 10 % коштів і відновлення довіри до сфери державних закупівель (*Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247805729&cat_id=244277212)). – 2014. – 9.12).

Процедуру затвердження титулів будов (об'єктів) виробничого й невиробничого призначення буде приведено до єдиної норми. Відповідний проєкт постанови розроблено Мінекономрозвитку.

Згідно з проєктом постанови, титули будов (об'єктів) вартістю 100 млн грн і більше, будівництво яких здійснюється із залученням бюджетних коштів, незалежно від їхнього призначення, затверджуватиме Кабінет Міністрів України. Титули будов (об'єктів) вартістю від 30 до 100 млн грн затверджуватимуть органи, які є замовниками або до сфери управління яких належить замовник будівництва, без погодження з Мінекономрозвитку, як це було раніше.

Крім того, нововведення сприятиме децентралізації системи управління, позаяк титули будов для об'єктів, будівництво яких здійснюється винятково за рахунок коштів місцевого бюджету (у тому числі із залученням субвенцій з держбюджету), вартістю від 30 млн грн, затверджуватимуть безпосередньо місцеві органи виконавчої влади (*Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247806778&cat_id=244277212)). – 2014. – 10.12).

На виконання ст. 9, 11 Закону України № 1706-VII від 20.10.2014 р. «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» та у зв'язку із складною соціально-політичною ситуацією, МОЗ посилює в усіх регіонах України чергування достатньої кількості бригад екстреної медичної допомоги, дає доручення щодо створення резерву ліжок у багатопрофільних закладах охорони здоров'я та резерву необхідної кількості лікарських засобів і виробів медичного призначення для своєчасного надання екстреної, амбулаторної й стаціонарної медичної

допомоги внутрішньо переміщеним особам. Відповідне доручення отримали структурні підрозділи з питань охорони здоров'я обласних, Київської міської державної адміністрацій, ДСЕС, Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф.

Відповідно до вищезазначеного Закону, звернено увагу на необхідність обов'язкового надання своєчасної, повної, безкоштовної медичної допомоги дітям, вагітним жінкам, інвалідам та особам похилого віку.

Доручено також налагодити взаємодію з регіональними представниками Мінсоцполітики, медичними службами Мінінфраструктури, Міноборони, МВС, ДСНС; у разі необхідності організувати тимчасові пункти базування бригад екстреної медичної допомоги на базі медичних пунктів залізничних вокзалів, автовокзалів та аеропортів, місцях перебування й розміщення тимчасово переміщених осіб; уточнити регіональні плани роботи в умовах надзвичайних ситуацій; посилити санітарно-епідеміологічний контроль за станом об'єктів, територій, якістю продуктів харчування, питної води тощо
(Урядовий портал
(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247805622&cat_id=244277212). – 2014. – 9.12).

Министр информационной политики Ю. Стець оценивает необходимое для функционирования Министерства информационной политики финансирование в 4 млн грн. Об этом он сказал на заседании Комитета Верховной Рады по вопросам свободы слова и информационной политики.

Он также добавил, что такая сумма в среднем в 100 раз меньше, чем бюджеты других министерств страны.

Министр уточнил, что в Мининфо будут функционировать три департамента: по стратегии информационной политики государства, в том числе концепции информационной безопасности; по борьбе с информационными угрозами, в частности на территориях Донбасса и Крыма; по налаживанию контактов с ведомствами исполнительной власти (**LB.ua** (http://lb.ua/news/2014/12/10/288856_stets_nazval_ozhidaemy_byudzhet.html). – 2014. – 10.12).

Виконавчий директор Інституту масової інформації О. Романюк вважає, що в новому проекті положення про Міністерство інформації міститься перевищення повноважень цього органу.

Про це вона повідомила, коментуючи новий проект постанови про Міністерство інформації.

"У нас склалося таке враження, що положення написано так, щоб можна було робити все, що завгодно. Одіозні положення викинули, але

повноваження настільки широкі, що можна під них завести будь-яку діяльність", - сказала О. Романюк.

"Ми і далі дотримуємося думки, що цей орган є непотрібним, якщо йдеться про реалізацію інформаційних інтересів і права на інформацію. Для людей, які знаходяться у зоні АТО, точно не потрібно міністерство, яке дублює повноваження інших міністерств", - вважає вона.

За словами О. Романюк, найбільше застереження викликає пункт, за яким міністерство здійснює нормативно-правове регулювання у сферах поширення інформації, просвітницької діяльності, державного інформаційного патронажу в системі освіти та органах державної влади (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/12/10/7047096/>). – 2014. – 10.12).

ПОЛІТИКА

Президент США Б. Обама і прем'єр-міністр Польщі Е. Копач призвали Росію припинити дестабілізувати ситуацію на сході України.

Лідери розуміють необхідність допомогти українській владі впровадити реформи для стабілізації економіки і зміцнення системи управління, і закликали Росію припинити свої дестабілізуючі дії, а також дотримуватися зобов'язань щодо підтримки мирного процесу на сході України. Об цьому розповів в час брифінгу в ІАЦ СНБО спікер А. Лисенко.

Канцлер Німеччини А. Меркель заявила, що для країн-сусідів Росії в українському питанні не може бути двоїстої думки. По її словам, ніщо не виправдовує анексії Криму і тим більше участі Росії в бойових діях на сході України. «Це порушення міжнародного права. Тому санкції в відношенні Росії – неминливі», – вважає А. Меркель.

Прем'єр-міністр Польщі Е. Копач в час самітету керівників урядів «Висшеградської групи» також заявила, що ЄС повинен використовувати можливості, які надає проєкт «Східне партнерство», для допомоги Україні, Грузії і Молдові.

По її словам, в світ порушення суверенітету України ключовим питанням є готовність ЄС допомогти Україні і українському суспільству. «Не можна погоджуватися на порушення територіальної цілісності України», – підкреслила вона (*Інформаційне опротивлення* (<http://sprotyv.info/ru/news/9506-prezident-ssha-i-premer-polshi-prosyat-putina-perestat-rasshatyvati-situaciyu-v-ukraine>). – 2014. – 10.12).

Якщо прозахідний уряд України, сформований в Києві, не зможе реформувати економіку та здолати корупцію, то зрештою може виявитися, що життя "Небесної сотні" втрачені дарма.

Про це заявив віце-президент США Д. Байден під час виступу в Національному демократичному інституті у Вашингтоні.

За його словами, українці "не мають змарнувати цей шанс".

"Вони отримали свободу 25 років тому і змарнували її; мали Помаранчеву революцію і змарнували її... Ближчим часом у них може не виявитися іншого шансу", - попередив Д. Байден.

Віце-президент США вважає, що боротьба з корупцією та "клептократією" важлива не сама собою, але й здатна допомогти Україні захистити суверенітет ***(Європейська правда*** ***правда*** ***(<http://www.eurointegration.com.ua/news/2014/12/10/7028619/>). – 2014. – 10.12).***

Міністр закордонних справ Німеччини Ф.-В. Штайнмаєр під час візиту до Єкатеринбурга (Росія) заявив, що найгостріша фаза військового конфлікту на Донбасі подолана і найближчими днями та тижнями настане відчутне полегшення.

Як повідомляє сайт німецького МЗС, міністр підтвердив, що вважає Росію винною в порушенні суверенітету України, недоторканності її кордонів та інших принципів, гарантованих міжнародним правом.

Він також запевнив, що ЄС не планує відходити від мінських домовленостей для подолання кризи. "Якщо зараз не працювати над реалізацією мінських домовленостей, то за місяць про них просто забудуть, вони стануть частиною історії", - заявив він.

Глава МЗС Німеччини між тим зазначив, що "загроза нової "залізної завіси" (між Росією та Заходом) зберігається, і в сформованій ситуації необхідно вживати достатньо зусиль" ***(Європейська правда*** ***правда*** ***(<http://www.eurointegration.com.ua/news/2014/12/9/7028590/>). – 2014. – 9.12).***

Представители России, Украины и ОБСЕ выразили обеспокоенность по поводу срыва встречи трехсторонней группы по вопросам прекращения огня на Донбассе.

«Все участники выразили обеспокоенность тем, что представители некоторых регионов Донецкой и Луганской областей Украины не были надлежащим образом представлены, избежали предметных дискуссий по прекращению боевых действий и восстановлению мира в Донбассе и сорвали консультации, запланированные на сегодняшний день в Минске», – говорится в тексте заявления контактной группы.

Кроме того, участники переговоров заявили, что намерены приложить все усилия для того, чтобы очередной раунд консультаций состоялся в ближайшее время.

Ранее глава самопровозглашенной Донецкой народной республики А. Захарченко заявил, что рассчитывает, что на предстоящих минских переговорах в рамках контактной группы по Украине будет предоставлена гарантия соблюдения перемирия (Київ (<http://kyiv.osp-ua.info/lastnews/16896.html>)). – 2014. – 10.12).

Второй Президент Украины Л. Кучма не видит целесообразности в проведении в ближайшие дни встречи контактной группы по ситуации на Донбассе.

«В условиях, когда вторая сторона не может обеспечить режим прекращения огня, не считаю эту встречу целесообразной, – сказал Л. Кучма. – Пусть они покажут, что на деле хотят мира, а не войны, что они полностью контролируют свои вооруженные формирования».

Л. Кучма также отметил, что украинская сторона «будет готова к следующей встрече при полном прекращении огня».

Напомним, очередная встреча контактной группы по Донбассу с участием Л. Кучмы, представителей ОБСЕ и непризнанных ДНР и ЛНР должна была состояться в Минске в конце текущей недели, ориентировочно 12 декабря. Боевики сами назначили эту дату, отменив заседание 9 декабря без объяснения причин (LB.ua (http://society.lb.ua/war/2014/12/10/288852_kuchma_schitaet_boeviki_dnr_lnr.html)). – 2014. – 10.12).

Руководство самопровозглашенной Донецкой народной республики расценивает комментарий Л. Кучмы о неактуальности скорой встречи в Минске как признак нежелания Киева соблюдать договоренности.

«Заявление Кучмы о неактуальности минской встречи лишний раз подтверждает желание Киева выйти из минских договоренностей, – заявил полпред ДНР при минской контактной группе Д. Пушилин. – Видимо, испугавшись контрнаступления ополченцев и военного поражения в августе, Киев в панике взял на себя обязательства, чтобы выпросить мирную передышку. А теперь минский протокол от 5 сентября кажется Киеву обузой. И Порошенко хочет от него избавиться, опять хочет перейти к принудительной реинтеграции Донбасса, через экономическое и военное давление, голодом, холодом и кровью заставить нас сдаться» (Київ (<http://kyiv.osp-ua.info/politics/16908-v-dnr-svjazyvaut-zajavlenie-kuchmy-s-nezhelaniem-kieva-sobludat-dogovorennosti.html>)). – 2014. – 10.12).

У парламентській фракції "Народного фронту" вважають, що запровадження режиму тиші на Донбасі створює певні переваги для української армії в цьому регіоні.

Таку думку висловив народний депутат від "Народного фронту" Ю. Береза (http://gazeta.ua/articles/politics/_u-narodnomu-fronti-sprognozuvali-naslidki-zaprovadzhennya-tishi-na-donbasi/598124).

Ю. Береза, зокрема, зазначив, що оголошення перемир'я на Донбасі дає низку позитивних моментів для наших військових.

"Є певні чинники, які йдуть на нашу користь. Але потрібне оптимальне співставлення цих чинників у певний момент, коли ми зможемо чітко зробити раптовий наступ і звільнити нашу територію", - наголосив парламентарій.

За його словами, до таких чинників належать відновлення боєздатності української армії, покращення ставлення до неї мешканців Донецької та Луганської областей, поступова деморалізація російських військових на Донбасі (*Gazeta.ua* (http://gazeta.ua/articles/politics/_u-narodnomu-fronti-sprognozuvali-naslidki-zaprovadzhennya-tishi-na-donbasi/598124). – 2014. – 11.02).

Членство України в НАТО не принесе нічого доброго. Таку думку висловив відомий політолог і радник кількох президентів США З. Бжезинський під час конференції у Вашингтоні. За його словами, вступ України до Альянсу лише загострить існуючий конфлікт з Росією.

«Обмежений конфлікт може бути вигіднішим для Росії, ніж для нас, тому що може призвести до цілковитої руйнації української економіки і демократичної системи, – зазначив З. Бжезинський. – Що в таких умовах членство в НАТО дасть Україні і що її присутність дасть нам? Ви повинні думати про ці речі, а не керуватися симпатіями до України, які і в мене є з дитинства».

Крім того, за словами політолога, саме українське суспільство є «глибоко розділеним» щодо питання членства в НАТО (*Європейська правда* (<http://www.eurointegration.com.ua/news/2014/12/10/7028610>). – 2014. – 10.12).

Народный депутат, советник главы МВД А. Геращенко считает, что ночной взрыв в Одессе у помещения центра, оказывающего волонтерскую помощь военнослужащим, – свидетельство не силы, а слабости пророссийских сил в Одессе.

«На пророссийский митинг в конце сентября в Одессе собралось несколько сотен проплаченных коммунистов и городских сумашедших, которых едва не разорвали в клочья патриоты Украины. А такие ночные взрывы способствует маргинализации активных пророссийских сил. С

каждым таким взрывом пророссийские силы будут вызывать к себе все больше ненависти со стороны одесситов, у которых одна из главных статей заработка – гостиничный бизнес и туризм», – написал он в Facebook.

А. Герашенко отмечает, что все взрывы в городе обходились без жертв. «Очевидно, что отсутствие жертв – это основная установка Центра руководства диверсиями, находящегося в Москве. Центр в Москве знает настроения украинцев и понимает, что если такого рода теракты приведут к жертвам, то это окончательно подорвет остатки доверия и уважения у некоторых украинцев, еще одурманенных ядом российской пропаганды», – добавил он.

По его мнению, главная цель взрывов – показать агрессивную настроенную пророссийской пятой колонне, «что, мол, наши в городе есть», и попытаться запугать проукраинские патриотические силы (*LB.ua* (http://society.lb.ua/war/2014/12/10/288781_gerashchenko_schel_vzrivi_odesse.html). – 2014. – 10.12).

Заместитель председателя фракции «Блок Петра Порошенко» в Верховной Раде В. Ковальчук выступает за роспуск парламентом Винницкого областного совета.

«Необходимо вообще ставить вопрос о роспуске Винницкого облсовета, потому что Винницкий облсовет уже четыре раза подряд не смог собраться и начать свою работу. Поэтому есть все законные основания, чтобы Верховная Рада приняла соответствующее решение», – сказал он.

Согласно законодательству, полномочия облсовета могут быть досрочно прекращены в случае, если его сессии не проводятся без уважительных причин в установленные законами сроки.

При этом на вопрос о причинах массовых беспорядков в Виннице В. Ковальчук ответил, что такая ситуация выгодна российским спецслужбам.

Депутат подчеркнул, что многие органы местного самоуправления не соответствуют требованиям людей, и Президент П. Порошенко делает все возможное для проведения досрочных местных выборов весной (*LB.ua* (http://society.lb.ua/life/2014/12/09/288766_bloke_poroshenka_vistupayut.html). – 2014. – 9.12).

Председатель меджлиса крымскотатарского народа Р. Чубаров в Брюсселе призвал Европейский Союз остановить президента России В. Путина и уберечь крымских татар от преследований. С этим он обратился, выступая в Европарламенте на конференции «Украина как испытание для европейской солидарности».

«На крымских татарах, которым мстят и которых преследуют, оккупационная власть показывает путинские стандарты общественной жизни», – пояснил Р. Чубаров.

По его словам, самое главное сейчас – это безопасность людей в Крыму, поэтому там следует установить постоянную международную миссию наблюдателей (LB.ua (http://society.lb.ua/life/2014/12/10/288773_chubarov_prizval_es_ostanovit_puti_na.html)). – 2014. – 10.12).

Спецслужбы Украины должны заняться СМИ, критикующими украинскую власть. Об этом заявил глава фракции «Блока Петра Порошенко» Ю. Луценко, выступая в Верховной Раде.

«Неоимпериалисты делают ставку на подготовку внутренней дезорганизации украинского государства. Мы в последнее время видим, что смертоносные бациллы сепаратизма, которые довели до катастрофы треть украинского Донбасса, начинают пробовать посеять в других областях», – отметил он.

В связи с этим БПП требует от спецслужб дать отпор антигосударственным элементам, шпионам и пятой колонне Кремля, заявил Ю. Луценко. «Также мы требуем прекратить вакханалию антиукраинского сепаратизма в определенных средствах массовой информации, которые подкармливаются из-за границы и свободно миллионными тиражами распространяются по Украине», – подчеркнул он (*Минпром* (<http://minprom.ua/news/171809.html>)). – 2014. – 10.12).

Запорізька міська рада просить Президента П. Порошенка, Верховну Раду і ГПУ дати оцінку діям депутатів на чолі з О. Ляшком на сесії міськради в середу. Про це повідомляє офіційний сайт запорізької міськради.

Відзначається, що депутати прийняли звернення до генерального прокурора, Президента, до Верховної Ради, в якому засудили дії народних депутатів, дії прокурора області О. Шацького.

Депутати розцінюють такі дії як грубе втручання в роботу міськради і спробу силового примусу до зміщення з посади міського голови та секретаря міської ради. Вони звернулися з проханням дати оцінку діям народних депутатів, а генерального прокурора - розглянути питання перебування на своїй посаді прокурора області О. Шацького.

Мер Запоріжжя також поспішив "заспокоїти запорожців": "Так, у нас сьогодні було непросто. На жаль, те, про що я попереджав ще в понеділок, відбулося. Але на сьогоднішній момент ми впоралися з цією ситуацією і повністю повернули життя міста в нормальне і законне русло", - сказано в заяві.

Як відомо, 10 грудня близько 200 осіб мітингували біля стін Запорізької міської ради з вимогою відставки мера О. Сіна.

Частина з них зайшла разом із нардепом і лідером Радикальної партії О. Ляшком і заблокувала роботу міськради. Зрештою, О. Сіна і секретаря міськради Р. Тарана протестувальники на чолі з О. Ляшком змусили написати заяву про відставку. Однак депутати почали покидати міськраду й ці заяви так і не розглянули. Крім того, по мерії Запоріжжя у середу стріляли, зловмисників на авто затримали (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/12/10/7047114/>). – 2014. – 10.02).

Даже если сейчас интенсивность боевых действий на Востоке Украины значительно снизится, Россия вряд ли откажется от намерений заново дестабилизировать ситуацию в этих регионах, считает политолог О. Яхно. «Мы можем в любой момент столкнуться с точечными попытками дестабилизации на Донбассе. Ведь это очень удобно. Это надежный рычаг и психологического давления, и финансового. Потому что Украина тратит огромные деньги на ведение войны», – сказала она.

«Нынешнее снижение активности России – это, скорее, замораживание конфликта в настоящей стадии. Тем боле, что, как мне кажется, Россия рассчитывала, что Киев продолжит финансировать пенсии и другие соцвыплаты на территориях, которые он не контролирует. Однако если будут продолжаться военные действия, будет разрушаться инфраструктура, продолжится гуманитарная катастрофа, и, учитывая то, что Украина сказала: «Если вы хотите быть независимыми, то все претензии по соцобеспечению предъявляйте своим самопровозглашенным лидерам и России», то в определенный момент настроения людей могут резко измениться по отношению к ЛНР, ДНР и России», – сказала О. Яхно.

«Этому может способствовать также параллельное выстраивание правильной информационной политики со стороны Украины. И я очень надеюсь на это. А также ведение Киевом правильной гуманитарной политики, ориентированной как на сторонников Украины на Востоке, так, возможно, и на оппонентов. Все это может резко изменить настроения людей, поэтому Кремль опасается такого поворота событий. Тем более, что у него нет иной стратегии, кроме обваливания ситуации как таковой», – считает О. Яхно (*БТБ* (<http://btbtv.com.ua/uk/news/5163-rossiya-vryad-li-otkazhetsya-ot-novykh-popytok-destabilizatsii-situatsii-na-donbasse-politolog>). – 2014. – 10.12).

Українські правозахисники заявили, що окупація Криму російськими військами, сепаратистські рухи та збройний конфлікт з Росією на території східних областей посунули проблеми прав людини на другий план.

Українська Гельсінська спілка з прав людини (УГСПЛ) презентувала головні тенденції щодо порушень прав людини протягом 2014 р.

Правозахисники вважають, що жодна з необхідних реформ у сфері прав людини (судова, кримінальної юстиції, освітня) фактично не зрушила з місця. Єдиним винятком УГСПЛ називає ухвалення нового закону про прокуратуру.

Разом з тим усі законопроекти, покликані сприяти боротьбі з сепаратизмом, зокрема законопроект «Про превентивне затримання», про особливий режим досудового розслідування в районі АТО та інші, порушують Конституцію та міжнародні стандарти прав людини.

УГСПЛ також зазначає, що в Україні загострилися проблеми з бідністю, оскільки держава виявилась не готовою прийняти нові виклики. Заморожування розмірів мінімальних стандартів у 2014 р. на тлі зростання цін спричинило, на думку правозахисників, подальше зубожіння населення та поглиблення різниці в доходах багатих і бідних українців.

УГСПЛ звертає увагу й на проблеми з соціальним захистом внутрішніх переселенців, а також військовослужбовців та інших осіб, задіяних в АТО (хоча й відзначає певні зусилля держави в цьому напрямі). На думку правозахисників, у законодавчій площині істотних змін, що вплинули б на стан соціального забезпечення, не відбулося (*Racurs.ua* (<http://ua.racurs.ua/news/40817-okupaciya-krymu-i-viyuna-na-shodi-vidvolikly-vid-porushen-prav-ludyny-v-ukrayini-pravozahysnyky>)). – 2014. – 10.12).

ЕКОНОМІКА

Украина ведет переговоры с миссией Международного валютного фонда о расширении программы финансовой помощи, в рамках которой фонд весной этого года одобрил выделение Киеву 17,1 млрд дол. Об этом на брифинге сообщил глава Минэкономразвития и торговли Украины А. Абромавичус.

«Хотели бы программу расширить, идут подсчеты», – сказал он, комментируя начавшиеся переговоры с миссией Фонда, которая прибыла накануне и будет работать до 18 декабря. А. Абромавичус отметил, что миссия уже провела встречи с Нацбанком, Минфином и МЭРТ.

Чиновники пока предпочитают не называть конкретные суммы, и оценку дополнительной помощи в 15 млрд дол., опубликованную 10 декабря в *The Financial Times*, комментируют в общих формулировках. «Программой МВФ не предусмотрено, что бы мы что-то просили (15 млрд дол.), идет комплексный анализ всего, субъектов хозяйствования, Нацбанка и т. д. И потом Фонд принимает решение об объемах финансирования. Минфин со своей стороны отвечает за один главный документ – за бюджет. Мы должны согласовать его параметры, чтобы он полностью покрывал все реформы, которые инициированы. А также, чтобы учитывал в рамках обязательств по программе не только финансирование МВФ, но и Еврокомиссии, Мирового банка и США. В данном случае, это все реформы, в первую очередь,

направленные на борьбу с коррупцией и улучшение условий для бизнеса, а это значит на рабочие места», – отметила директор департамента долговой и международной финансовой политики Минфина Г. Пахачук.

При этом она подтвердила, что по итогам миссии МВФ, которая сейчас работает в Киеве, будет составлен и подписан новый меморандум. Но отказалась уточнять, насколько его требования будут жестче и трудновыполнимей, чем в первых двух. «Пока что никакой конкретики сказать не могу, так как каждый день все меняется. Сейчас все делается очень оперативно, и надеемся, что к концу года меморандум будет опубликован», – сказала Г. Пахачук (*Вестни* (<http://business.vesti-ukr.com/81108-ukraina-vedet-peregovory-s-mvf-ob-uvelichenii-kredita>). – 2014. – 10.12).

Міністерство фінансів на планових аукціонах розмістило облігації внутрішньої державної позики на 1,504 млрд грн. Про це повідомляє прес-служба Міністерства фінансів.

«За результатами проведення планових розміщень облігацій внутрішньої державної позики 9 грудня 2014 р. до державного бюджету залучено 1,504 млрд грн», – ідеться в повідомленні.

Ставка розміщення облігацій становила 17,6 % річних. Кінцевий термін погашення облігацій – 30 листопада 2016 р. (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua/news/2014/12/9/511841>). – 2014. – 9.12).

Фонд державного майна України припинив проведення біржових торгів з продажу 25 % акцій ПАТ «ДТЕК Дніпроенерго», 25 % ПАТ «Донбасенерго» і 5 % ПАТ «Одеський припортовий завод» та призупинив біржовий продаж 10 % ПАТ «Центренерго».

Як зазначається в повідомленні в газеті «Відомості приватизації», відповідні накази ФДМ були прийняті 8 грудня.

Оголошення про продаж цих пакетів були опубліковані 3 грудня, а торги призначені на останній тиждень поточного року.

Джерело в уряді уточнило, що рішення Фонду прийняті відповідно до доручень Кабінету Міністрів.

Прем'єр А. Яценюк на засіданні уряду 9 грудня заявив, що терміни проведення приватизації будуть визначатися залежно від умов – чи дають змогу вони продати дорожче, залучити великих міжнародних інвесторів.

Крім того, у затвердженій Програмі діяльності Кабміну передбачено продаж пакетів акцій на міжнародних біржах у 2016–2017 рр. (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua/news/2014/12/10/511961>). – 2014. – 10.12).

У випадку виявлення неодноразових порушень правил проведення операцій з обміну валюти Національний банк буде відкликати ліцензії в порушників. Про це повідомили в прес-службі регулятора у відповідь на запит про достовірність інформації у ряді ЗМІ про наміри НБУ закрити більшість обмінних пунктів в Україні.

У Нацбанку нагадали, що в Україні всі валютообмінні операції здійснюються в касах і відділеннях банків або у відділеннях небанківських фінансових установ. «Небанківські фінустанови для проведення таких операцій отримали в Нацбанку генеральні ліцензії. Їхня робота постійно контролюється НБУ і його територіальними управліннями. У випадку виявлення неодноразових порушень ліцензія відкликається», – ідеться в повідомленні.

Як повідомлялося, Нацбанк має намір застосовувати до банків жорсткі заходи впливу за маніпулювання на валютному ринку, включаючи відкликання генеральної ліцензії на проведення валютних операцій.

За інформацією НБУ, аналіз роботи банків показав, що деякі з них допускають недобросовісні операції з торгівлі валютою на міжбанківському валютному ринку України. Експерти вважають, що куплена банками валюта потрапляє на «чорний» ринок, що підтверджується статистикою відпливу валютних внесків із банків, ранковими чергами біля відділень банків з охочих купити валюту та активізацією нелегальних пунктів обміну валют (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua/news/2014/12/9/511881>). – 2014. – 9.12).

Фонд гарантування вкладів оголосив про призначення уповноваженої особи фонду на ліквідацію та початок процедури ліквідації АТ «Банк “Золоті ворота”». Про це повідомляється на сайті ФГВ.

«Відповідно до постанови правління Національного банку України від 04.12.2014 р. № 781 виконавчою дирекцією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб прийнято рішення “Про початок процедури ліквідації АТ “Банк “Золоті ворота” та призначення уповноваженої особи фонду на ліквідацію банку», – ідеться в повідомленні.

В установі повідомляють, що уповноваженою особою фонду на ліквідацію банку призначено «провідного професіонала» з питань врегулювання неплатоспроможності банків відділу запровадження процедури тимчасової адміністрації та ліквідації департаменту врегулювання неплатоспроможності банків В. Єрмака.

Уповноваженого призначено терміном на один рік – з 5.12.2014 р. по 4.12.2015 р. включно.

Вимоги кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування в газеті «Голос України» оголошення про відкликання банківської ліцензії, ліквідацію банку та призначення уповноваженої особи фонду на ліквідацію

(<http://www.epravda.com.ua/news/2014/12/9/511879>). – 2014. – 9.12).

Україна оголошує публічний конкурс на залучення інвесторів із США та ЄС до модернізації газотранспортної системи, через яку надходить близько половини російського газу європейським споживачам. Про це сказав на засіданні уряду 9 грудня Прем'єр-міністр А. Яценюк.

Прем'єр нагадав, що створюються ПАТ «Українська газотранспортна система», яке відповідно до європейського законодавства займатиметься виключно транспортуванням природного газу, і ПАТ «Українські газові сховища», яке займатиметься зберіганням природного газу. Контроль за цими компаніями залишається за державою (Економічна правда (<http://www.epravda.com.ua/news/2014/12/9/511775>). – 2014. – 9.12).

Україна може придбати у РФ до 5 млрд куб. м газу у рамках «зимового пакета» домовленостей. Про це повідомив голова НАК «Нафтогаз України» А. Коболєв під час Українського інвестиційного саміту, організованого Інститутом ім. Адама Сміта в Лондоні.

«Ми, ймовірно, придбаємо до 5 млрд куб. м російського газу до закінчення зимового сезону», – сказав він. А. Коболєв додав, що купівля цього газу дасть змогу закрити дефіцит й забезпечити надійне постачання споживачам у пікові періоди (Економічна правда (<http://www.epravda.com.ua/news/2014/12/10/511965>). – 2014. – 10.12).

ПАТ «Укргазвидобування» 9 грудня на черговому аукціоні реалізувало 4,312 тис. т скрапленого газу на загальну суму 43,228 млн грн. Про це йдеться в повідомленні Української універсальної біржі.

«9 грудня на черговому аукціоні Української універсальної біржі товариство реалізувало 4312 т скрапленого газу на загальну суму 43,228 млн грн», – зазначається в повідомленні.

Середньозважена вартість залізничних партій ресурсу становила 9,912 тис. грн за 1 т, автомобільних – 10,128 тис. грн за 1 т (Економічна правда (<http://www.epravda.com.ua/news/2014/12/9/511851>). – 2014. – 9.12).

Завезене вугілля з ПАР використане на ТЕС ПАТ «Центрэнерго» для виробництва електричної енергії і жодних претензій щодо його якості немає. Про це йдеться в листі-зверненні трудового колективу ДПЗД «Укрінтерэнерго» на ім'я Президента, Прем'єр-міністра, Голови Верховної Ради та очільника Міненерговугілля.

«Під керівництвом Зіневича Володимира Олеговича наше підприємство спромоглося здійснити неможливе. Коли наша енергетика постала перед загрозою технічного колапсу підприємством за численними дорученнями уряду та Міненерговугілля було забезпечено імпортом вугілля з ПАР», – наголошується в листі.

Також в «Укрінтеренерго» наголошують, що зобов'язання за першими трьома судновими партіями виконані успішно і станом на 8 грудня 2014 р. на ТЕС відвантажено 241,8 тис. т вугілля. «Це вугілля вже фактично використано на ТЕС ПАТ “Центренерго” для виробництва електричної енергії. Жодних претензій щодо неналежної якості або неможливості його використання до ДПЗД “Укрінтеренерго” не надходило», – зазначається в листі. Також повідомляється, що вугілля використовується на Трипільській та Зміївській ТЕС.

«Іншого і бути не могло, оскільки належна якість імпортованого вугілля підтверджена сертифікатами міжнародних лабораторій Incolab та експертними висновками ДП “Український державний науково-дослідний вуглехімічний інститут”», – додають у компанії.

Однак те, що наразі відбувається на наших очах, – неприпустимо, зазначають представники компанії, кажучи про розслідування Генпрокуратури у порушеній кримінальній справі щодо закупівлі неякісного вугілля з ПАР. «Це безпрецедентна ситуація в історії підприємства, і ми засуджуємо застосування правоохоронними органами методів силового тиску, що успішно відпрацьовувалися Вашими попередниками та зумовили їх невтішну долю в Україні», – наголошується в листі.

Держкомпанія також зазначає, що наразі виконання імпортного контракту заблоковане та «Укрінтеренерго» завдано істотного репутаційного удару.

Компанією, як зазначається в листі, було законтрактовано всього 500 тис. т імпортного вугілля – шість судових партій. В Україну за контрактом поставлено три судові партії – 248,857 тис. т. «У зв'язку з вищеописаними подіями платежі за четверте та п'яте судна фактично зірвані, у зв'язку з чим продавцем вугілля оголошено дефолт “Укрінтеренерго” по вказаним судовим партіям. Саме вугілля, яке вже частково передплачене нашим підприємством, якщо ситуація не зміниться, буде продане іншим покупцям», – ідеться в листі

(Економічна правда

(<http://www.epravda.com.ua/news/2014/12/9/511839>). – 2014. – 9.12).

Запасы угля на складах тепловых электростанций (ТЭС) Украины в период с 2 по 8 декабря увеличились на 8,8 % (на 117,98 тыс. т) – до 1 млн 463,58 тыс. т. Согласно сообщению НЭК «Укрэнерго», запасы мазута на складах ТЭС 8 декабря составляли 113,61 тыс. т.

В НЭК уточнили, что 8 декабря в работе находились 41 угольный и один газомазутный блок ТЭС генерирующих компаний мощностью 8,243 ГВт при

общем покрытии энергоснабжения в Объединенной энергосистеме (ОЭС) Украины на уровне 25,762 ГВт при среднесуточной температуре – 1,1°C (Вестни (<http://business.vesti-ukr.com/81115-ukraina-uvelichila-zapasy-uglja-pochti-na-9-za-nedelju>)). – 2014. – 10.12).

«Укрзалізниця» уже назначила 12 дополнительных поездов на 135 рейсов, также шість цілорічних поїздів здійснять додаткові рейси. Про це під час прес-конференції повідомив начальник департаменту пасажирських перевезень далекого сполучення «Укрзалізниця» І. Бреус, повідомляє прес-служба держпідприємства.

Так, у західному напрямку із Києва курсуватиме шість додаткових поїздів (79 рейсів), із інших міст – п'ять поїздів (40 рейсів). В одеському напрямку з міст України курсуватимуть поїзди № 210/209 Миколаїв – Київ і № 564/563 Кривий Ріг – Одеса.

Як зазначив І. Бреус, наразі в усіх пасажирських поїздах є вільні місця, у тому числі і до міст, куди не призначалися додаткові поїзди. «Ажіотаж є лише навколо вільних місць у найбільш популярних поїздах, таких як № 91 Київ – Львів, № 105 Київ – Одеса та ін.», – додав він.

Загалом під час пікових перевезень з 25 по 31 грудня щодоби курсуватимуть у середньому 169 поїздів далекого сполучення, у яких пасажирам запропоновано понад 637,5 тис. місць.

Наразі на 25–31 грудня в продажу загалом є понад 404,5 тис. вільних місць. Найбільше пропозицій для подорожей залізницею у західному й одеському напрямках.

Так, у західному напрямку «Укрзалізниця» забезпечила 135 тис. місць, з яких ще вільні понад 46,7 тис. місць. У середньому на Західну Україну відправлятимуться щодоби 30 поїздів.

В одеському напрямку залізничники пропонують пасажирам понад 69 тис. місць, з яких вільні 44,2 тис. місць. У цьому напрямку курсуватимуть у середньому 16 поїздів щодоби (**Економічна правда** (<http://www.epravda.com.ua/news/2014/12/9/511861>)). – 2014. – 9.12).

Індекс споживчих настроїв у листопаді становив 53,4, що на 0,9 п. менше, ніж у жовтні. Про це говорять дані дослідження споживчих настроїв в Україні, яке щомісяця здійснює GfK Ukraine. Оцінка поточного становища залишалась без змін і дорівнює 50,6.

Як зазначається, складові цього індексу змінилися наступним чином: індекс поточного особистого матеріального становища (x1) втратив 1 п. до значення 39,9; індекс доцільності робити великі покупки (x5) додав 0,6 п. до значення 61,2.

Очікування щодо розвитку економіки країни дорівнюють 55,3, що на 1,3 п. гірше, ніж у жовтні. Складові цього індексу змінилися наступним чином:

індекс очікуваних змін особистого матеріального становища (x2) не змінився та дорівнює 52,4; індекс очікуваного розвитку економіки країни впродовж найближчого року (x3) становить 43,0, що на 1,2 п. гірше жовтневого результату; очікування розвитку економіки країни впродовж найближчих п'яти років (x4) погіршився на 2,6 п. до значення 70,6.

«У листопаді зафіксоване погіршення в очікуваннях українців щодо можливого безробіття: індекс очікуваної динаміки безробіття дорівнює 154,0, що на 1,6 п. більше, ніж у жовтні», – ідеться в повідомленні.

Проте послабилися побоювання українців щодо можливої інфляції: порівняно до жовтневого результату індекс інфляційних очікувань втратив 5,1 п. та дорівнює 185,2.

«Одночасно посилився песимізм українців щодо курсу гривні впродовж найближчих трьох місяців: індекс девальваційних очікувань зріс на 4,4 п. та дорівнює 157,8», – повідомляє прес-служба (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua/news/2014/12/10/512085>)). – 2014. – 10.12).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Кабінет Міністрів України оцінює падіння економіки країни за підсумками року в 7 % ВВП. Про це йдеться в Програмі діяльності уряду, що була затверджена на засіданні Кабміну та розміщена на його сайті.

Військовими проблемами в документі названі швидка девальвація гривні, золотовалютні резерви менше 10 млрд дол., падіння ВВП на 7 %, дефіцит публічних фінансів 5 % від ВВП, дефіцит НАК «Нафтогаз України» 110 млрд грн, системні проблеми банківського сектора, падіння промислового виробництва та інфляція (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua/news/2014/12/10/511943>)). – 2014. – 10.12).

Реальний валовий внутрішній продукт у III кварталі 2014 р. зменшився на 5,3 % порівняно з аналогічним періодом 2013 р., тоді як у II кварталі падіння становило 4,7 %, у першому – 1,1 %. Такі уточнені оперативні дані оприлюднила Державна служба статистики.

Наприкінці жовтня відомство оцінювало падіння ВВП в липні – вересні 2014 р. до липня – вересня 2013 в 5,1 %.

Держстат додає, що порівняно з II кварталом 2014 р. в III ВВП з урахуванням сезонного чинника скоротився на 2,3 %, тоді як раніше падіння оцінювалося в 2,1 %.

Згідно з даними відомства, номінальний ВВП в III кварталі 2014 р. становив 428,163 млрд грн, зміна дефлятора – 15,1 %, тоді як у II кварталі цього року відповідно 372,77 млрд грн і 11,1 %, а в III кварталі минулого – 392,63 млрд грн і 2,6 %.

Держстат також уточнює, що оцінка ВВП здійснена без урахування окупованих територій Криму та Севастополя і в постійних цінах 2010 р., тоді як до цього використовувалися постійні ціни 2007 р. (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua/news/2014/12/10/511949>). – 2014. – 10.12).

Міжнародний валютний фонд вважає, що Україні для запобігання фінансового колапсу необхідно додатково виділити протягом декількох тижнів 15 млрд дол. Про це повідомляють ЗМІ з посиланням на Financial Times. Ці кошти необхідні додатково до відкритої Україні цього року кредитної лінії в 17 млрд дол., розрахованої до 2016 р.

За словами джерел газети, дефіцит у схваленій МВФ програмі виник через більше, ніж очікувалося, зниження ВВП України, а також через падіння експорту в Росію, що призвело до відпливу капіталу та зниження валютних резервів Нацбанку.

За словами високопоставлених офіційних осіб, поки пропозиція про настільки значне збільшення програми отримала лише мінімальну підтримку з боку кредиторів, враховуючи повільну реалізацію Києвом економічних та адміністративних реформ у рамках узгодженої з кредиторами програми.

Без додаткової допомоги Києву доведеться або радикально скорочувати бюджет, або оголосити дефолт за суверенними зобов'язаннями, пише газета (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua/news/2014/12/10/511938>). – 2014. – 10.12).

За умови отримання фінансової допомоги від Міжнародних фінансових організацій долар не подолає бар'єр у 17 грн. Про це йдеться в аналітичній доповіді, підготовленій Міжнародним фондом Блейзера.

«Макроекономічні перспективи України на 2015 р. погіршилися через військові дії на Сході країни. Економіка, за прогнозами, у поточному році продовжить скорочуватися. Дефіцит державного бюджету в 2014 р. становить 4 % ВВП», – ідеться у звіті.

Як зазначається, промислове виробництво трохи стабілізувалося в жовтні, завдяки високому врожаю зернових, що компенсує збиток від нових торговельних обмежень Росії.

За підсумками 2014 р. урожай зернових в Україні встановив новий історичний рекорд – уже зібрано 63,7 млн т зерна, а після завершення збиральної кампанії показник може сягнути 64 млн т.

І це без урахування анексованого Криму, який раніше приносив у зернову скарбничку країни близько 1 млн т зерна, і окупованих районів у східних регіонах, втрати на яких, за підрахунками аналітиків, сягають 1,5 млн т зерна.

У зв'язку з продовженням бойових дій на Сході України, знеціненням гривні та економічним спадом, дефіцит державного бюджету України (у тому

числі «Нафтогазу»), за прогнозами, може збільшитися до 12 % ВВП в поточному році. «Без оперативних заходів бюджетної корекції для відновлення економіки, фінансової стійкості та значної фінансової підтримки з-за кордону, Україна може зіткнутися з фінансовою кризою», – ідеться в звіті.

Також наголошується, що дефіцит зведеного платіжного балансу України в II кварталі 2014 р. скоротився до 5 млрд порівняно з 4,277 млрд у I кварталі.

За попередніми даними на 1 листопада 2014 р., обсяг міжнародних резервів України скоротився до 12,587 млрд дол. Їхня динаміка в жовтні була обумовлена необхідністю підтримки НАК «Нафтогаз України» (майже 2 млрд дол.) у частині виконання нею гарантованих державою зобов'язань за борговими цінними паперами, а також здійснення платежів для поставок природного газу від європейських постачальників.

Також наголошується, що виснаження золотовалютних резервів, зовнішні боргові зобов'язання, а також затримки виплат фінансової допомоги від МВФ вплинули на падіння гривні. «Тиск на гривню, ймовірно, збережеться і в 2015 р., але фінансова допомога від міжнародних фінансових організацій повинна допомогти українській валюті не опуститися нижче 17 грн за долар», – ідеться у звіті (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua/news/2014/12/9/511798>). – 2014. – 9.12).

Євросоюз вимагає від Росії прояснити її позицію щодо будівництва газопроводу «Південний потік», оскільки вважає заяву президента Росії В. Путіна на прес-конференції на початку грудня «неофіційною». Про це йдеться в повідомленні Єврокомісії.

Заступник голови Єврокомісії, виконавчого органу ЄС, М. Шефчович провів у Брюсселі переговори з країнами, чий інтереси безпосередньо зачепило рішення Росії.

«Країни-учасниці ЄС, що мають безпосереднє відношення до проекту, зазначили неофіційний статус цієї заяви і попросили заступника голови прояснити ситуацію з російською стороною», – ідеться в спільній заяві М. Шефчовича та Австрії, Болгарії, Хорватії, Греції, Італії, Румунії, Словенії.

Єврокомісія створить робочу групу, яка в прискореному режимі обговорить варіанти заміни «Південного потоку», наприклад будівництво газопроводу між Болгарією, Румунією та Сербією, повідомив М. Шефчович.

Деякі країни ЄС висловили сподівання, що «Південний потік» усе-таки може бути побудований. За словами віце-канцлера Німеччини З. Габріеля, проект можна відродити після поліпшення відносин з Росією, що зіпсувалися через війну в Україні.

Якщо Росія передумає, сторони можуть повернутися до переговорів, сказав заступник міністра економічного розвитку й енергетики Італії К. Де Вінченці.

«Газпром» оголосив про створення компанії для будівництва газопроводу до Туреччини, яка за планом стане замість України основною транзитною країною для постачання російського газу в Європу (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua/news/2014/12/10/512004>). – 2014. – 10.12).

Нерівність у доходах населення у більшості країн – членів Організації Економічного Співробітництва та розвитку досягла найбільшого рівня за останні 30 років. Про це йдеться в доповіді ОЕСР.

Це негативно позначається на їхньому економічному зростанні, оскільки у дітей з бідних сімей обмежені можливості одержати освіту, сказано в доповіді ОЕСР.

В ОЕСР входить 34 країни. В основному це найбільш багаті члени ЄС, а також США, Канада, Австралія, Швейцарія, Японія та деякі ін. У 10 % найбільш забезпечених верств населення країн ОЕСР доходи нині в середньому в 9,5 разів більше, ніж у 10 % найменш забезпечених. У 1980-х роках це співвідношення було 7:1.

ОЕСР проаналізувала, як зміна в нерівності доходів у 1985–2005 рр. вплинула на економічне зростання країн у 1990–2010 рр. Сильніше за інших від нерівності постраждали Нова Зеландія та Мексика, де зростання ВВП могло б бути більшим ніж на 10 п. п.

У Великій Британії, Норвегії та Фінляндії воно було б більшим майже на 9 п. п., а в США, Італії та Швеції – на 6–7 п. п. Однак у Франції, Іспанії та Ірландії збільшення нерівності навіть трохи посприяло зростанню ВВП, демонструють розрахунки ОЕСР.

У доповіді організації сказано, що в країнах з більш сильною нерівністю освіта у дітей з бідних сімей зазвичай гірше, ніж у країнах з меншою нерівністю. Це дає змогу припустити, що зростанню економіки заважає більша кількість людей з недостатньою кваліфікацією, вважає заступник директора ОЕСР щодо зайнятості, праці та соціальних питань М. Пірсон.

Тому, на думку дослідників, уряди повинні забезпечувати дітей з бідних сімей можливістю отримати гарну освіту й підтримувати безробітних.

Висновок ОЕСР про те, що зростання нерівності шкодить економіці, відповідає результатам, які були отримані раніше цього року в аналогічному дослідженні Міжнародного валютного фонду, зазначає Financial Times.

Але П. Кругман, лауреат Нобелівської премії з економіки, критикує статистичні висновки про взаємозв'язок нерівності та економічного зростання: «Я скептично ставлюся до припущення, що нерівність погано відбивається на результатах. Я не заперечую цього повністю, але турбуюся, що докази, що підбираються для деяких популярних публікацій, не настільки переконливі, як хотілося б» (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua/news/2014/12/10/512096>). – 2014. – 10.12).